

1961

10.



10 Leto

10

MISLI

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

*

Ustanovljen leta
1952

*

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

Tel.: FA 7044

*

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

*

Naslov: MISLI
66 Gordon St.,
Paddington, N.S.W.

*

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094

KOLENDAR

November — Listopad

- ★ 1 S VSI SVETI
- 2 Č Verne duše
- 3 P Just, Silva
- 4 S Karl Boromej
- ★ 5 N 24. pobinkoština
- 6 P Lenart
- 7 T Zdenka, Engelb.
- 8 S Bogomir
- 9 Č Teodor (Božid)
- 10 P Andrej Avelinski
- 11 S Martin, škof
- ★ 12 N 25. pobinkoština
- 13 P Stanislav Kostka
- 14 T Jozafat Kunčevič
- 15 S Adalbert, Vojko
- 16 Č Jerica, Otmar
- 17 P Salomá, Gregor
- 18 S Milko, Odon
- ★ 19 N 26. pobinkoština
- 20 P Feliks (Srečko)
- 21 T Darovanje Mar.
- 22 S Cecilija, muč.
- 23 Č Klement,
- 24 P Janez od Križa
- 25 S Katarina
- ★ 26 N 27. pobinkoština
- 27 P Virgilij Koroški
- 28 T Jakob iz Marke
- 29 S Saturnin
- 30 Č Andrej apostol

ČE SE PRESELITE, sporočite:

Prejšnji naslov

Sedanji naslov

Ime ir priimek

SKUŠAJTE
POSLATI NAROČNINO!
PROSIMO.

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in razmišljajoči članki. Zelo priporočljivo.

LJUBLJANSKI TRIPTIH — £ 1-0-0.

To izredno povest imamo spet v zalogi. Priporočamo.

SOCILOGIJA. — 3 zvezki po £ 1-0-0.

Odlično delo dr. Ahčina, že večkrat priporočeno.

IZPODKOPANA CESTA, gorenjska povest Janeza Jalna iz časov, ko je železnica zapela pogrebno pesem "parizarjem" na cestah med Trstom in Dunajem. — 10 šil.

SLOVEN IZ PETOVIJE, zgodovinska povest Stan-ka Cajnkarja iz časov sv. Metoda. — 10 šil.

SOCIALNA EKONOMIJA, zadnje sijajno de-
lo umrlega dr. Ahčina. Dobili smo novo zalo-
go in knjigo najtopleje priporočamo. £ 1-10-0.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Moderen
roman, spisal Zorko Šimčič, izdala Kulturna
akcija. — £ 1-0-0.

IZBRANI SPISI pisatelja Finžgarja II. zvezek. Ro-
man "Iz moderne sveta" in več drugih no-
vel — £ 1-0-0.

IZBRANI SPISI pisatelja Finžgarja I. zvezek:
Dekla Ančka, Divji lovec itd. Vezana £ 1-0-0.

NA BOŽJI DLANI — £ 1-0-0.

Kociprov roman Slovenskih Goric iz časov
nemškega napada. Velezanimivo!

DNEVI SMRTNIKOV. — Izbrane novele, izdala
Sl. Kult. Akcija v Argentini £ 1-0-0

BARAGO NA OLTAR! — £ 0-10-0.

Ves pomen Baragov in vse delo za njegovo
oltarno čast je popisano v tej knjigi.

PO SVETLI POTI. Poučna knjiga dr. Franca Ja-
kliča. £ 1-0-0.

ZBRANI SPISI pisatelja Ksaverja Meška. Najno-
vejše izdanje. PET zvezkov po £ 1-0-0.

DANTE: PEKEL. Izdala Slov. Kulturna Ak-
cija v prevodu dr. Tineta Debeljaka. £ 1-0-0.



LETO X.

OKTOBER, 1961

ŠTEV. 10.

WHAT DO YOU READ — KAJ BEREŠ ?

TAK NASLOV IMA DROBNA KNJIZICA (16 strani), ki so jo v preteklem septembru izdali avstralski katoliški škofje in vsi podpisali — 37 po številu. Izšla je za takozvano "Nedeljo socialne pravičnosti", ki je vsako leto prva v septembru, in vsako leto škofje v svoji poslanici obdelajo kako vprašanje, ki se jim zdi trenutno v naši javnosti najbolj pereče.

Letos so posvetili svojo pozornost vprašanju, kako vpliva na javno moralo slabo in dobro čtivo. Po načelu: Izogibaj se slabega in delaj dobro, škofje obsojajo dejstvo, da je na trgu toliko umazanega tiska, ki vabi kupovalce v zapeljivimi križečimi slikami, dočim je dobro branje najti komaj na policoh v notranjosti trgovin s knjigami. Kako to slabo vpliva na javno moralo, posebno med mladino, ni težko uvideti, vendar gre ta poplava umazanosti brez pravega odpora naprej in naprej.

Škofje ugotavljajo, da morajo v odporu proti tej grdobiji sodelovati trije poklicani činitelji: Cerkev, država in družina.

Cerkev ima to nalogo od samega Kristusa, najboljšega učitelja vseh krajev in časov. Zato se po svojih močeh trudi, da se zajezi povodenj umazanega tiska ter pospešuje dobro čtivo. Njena naloga ni samo, da svari in opominja, tudi z duhovnimi

kaznimi žuga tistim, ki se pečajo s prodajo umazanosti.

Država mora sodelovati s Cerkvijo v skrbi za dobro čtivo. Zato naj pridno uporablja svojo poslovno moč, da

1. prepove razstavljanje in prodajanje vsake namerne opolzlosti, ki nima drugega namena kot dobičkanosno zapeljevanje;

2. na novo pregleda svojo zakonodajo v zadevi pohujšljivega tiska, zakaj besedilo trenutno veljavnih postav je premalo precizno in ima odprtine, skozi katere se obtoženec prelahko zmuzne;

3. izda seznam publikacij, ki mladoletnim ne smejo priti pred oči ali celo v roke.

Družina. Starši naj se zavedajo, kakšna nevarnost je v tiskani umazaniji za otroke in doraščajočo mladino. Sami naj dajejo dober zgled s tem, da ne kupujejo in ne dovolijo prinašati v hišo publikacij, ki ne spadajo v dostojno družino.

To je v kratkem posnetku vsebina letošnje poslanice avstralskih škofov. Razume se, da so nekateri "svobodomisleci" povzdignili glas v javnosti in obtožili škofo, da hočejo prisiliti vlado, naj uvede novo cenzuro, dasi v resnici samo apelirajo, naj bi se obstoječi zakoni v tej zadevi bolj dosledno izvajali. Na splošno je pa vsa uvidevna javnost škofovsko poslanico z odobravanjem pozdravila.

SLIKE IZ DOMOVINE !!

Oglas stran 314

SPOMIN NA "KNEŽJI KAMEN" —

o ž i v l j e n

LETOS NAM JE SPOMIN NA "KNEŽJI KAMEN" oživilo Slovensko društvo Sydney, ko je spet začelo objavljati svoja poročila v MISLIH in to pod "glavo", ki nam predstavlja knežji kamen Koroške sredi venčka slovenskih nageljnov. Ista "glava" krasi tudi nove članske izkaznice, ki jih je društvo nadavno izdalo in razdelilo med članstvo.

Ni mi znano, če se je društvo zavedalo ali ne, da ima to ponovno oživiljenje spomina na knežji kamen prav letos poseben pomen. To mi daje priložnost, da napišem nekaj vrstic o **petdesetletnici**, ki jo letos obhajamo v zvezi z **oživljanjem spomina na preimenitni knežji kamen**.

Verjetno ni treba na tem mestu posegati nazaj v sivo zgodovino in razlagati prvotni pomen tega kamna. Treba je samo spomniti na znani izraz: **USTOLIČENJE KOROŠKIH VOJVOD** ali knezov na Gosposvetskem polju, pa se zgodovina celih stoletij osveži v našem spominu. Če je pa kdo le pozabil ali pozabila, kaj vse to pomeni, naj seže na primer po knjigi celovške Mohorjeve: Fran Erjavec: **Koroški Slovenci**.

Zadnje ustoličenje po starodavnem običaju so je vršilo leta 1414. Že tedaj in vsa stoletja pozneje so koroški Slovenci — in z njimi vsi ostali — živeli pod tujimi oblastniki. V habsburški Avstriji so bili razdeljeni po "kronovinah" in narodna zavednost ter z njo zavest skupne pripadnosti je pojemala. Spomin na važnost ustoličevanja koroških vojvod in knežjega kamna je zelo obledel, če ne že skoraj docela. Narod je seveda živel naprej, narodnostna misel in zavednost je pa buknila na dan znova šele leta 1848, ko je blisnila znana krilatca: **ZEDINJENA SLOVENIJA!**

Veljalo je seveda tudi za Koroško. To se pravi, koroški Slovenci naj bi izstopili iz "kronovine" Kärnten ali Koroške, pa se združili v posebno politično in kulturno edinico z ostalimi Slovenci, ki bi istotako zapustili tedanje "kronovine" in se pridružili slovenski skupnosti, kot delu habsburške Avstrije. Ta lepa misel ni takoj našla odmeva v vseh slovenskih srcih, potrebovala je časa za dozorenje. Morda še najbolj med koroškimi Slovenci, ki so bili bolj kot kjerkoli drugod izpostavljeni nevarnosti potujčenja.

Kljub tej veliki in resni nevarnosti je bilo v

desetletjih po letu 1848 na Koroškem prav gotovo še nad 100,000 Slovencev, ki so vedeli, kaj so, čeprav niso čutili potrebe, da bi to razglašali v svet. Celó uradno ljudsko štetje, ki ga je Avstrija imela leta 1880, je naštelo na Koroškem 85,051 Slovencev (Nemcev 235,000). Nebenega dvoma pa ni, da jih je v resnici bilo še nad 100,000.

V naslednjih letih so Nemci podvojili delo za potujčevanje koroških Slovencev. Naj omenim samo njihov trud na šolskem polju in to s pomočjo dveh organizacij: Schulvereina in Südmarke. Slovenci (iz Ljubljane) so tema dvema organizacijama nasproti delovali s svojima podobnima: **Družbo sv. Cirila & Metoda ter Slovensko Stražo**. S kakšnim uspehom?

Preskočimo v leto 1910, ko je Avstrija spet štela svoje prebivalstvo z vsedravnim cenzusom. Iz tega leta imamo o številu Slovencev na Koroškem kar trojne vrste izkaz:

Uradna Avstrija jih je naštelala samo še **66,463**. Škofijska knjiga v Celovcu jih je izkazovala (na mešanem ozemlju škofije) **99,006** (in 45,405 Nemcev).

Slovenci sami so se tudi "prešteli" in dobili število **115,807**.

Res je, da so Slovenci šteli za svoje tudi vse take, ki so v otroških letih znali slovensko, pozneje pa ta jezik pozabili. Recimo torej, da je število Slovencev po uradnem štetju v letu 1910 veliko prenizko, število, ki so ga objavili Slovenci sami, precej previsoko — ostane nam število po cenitvi (če že ne po točnem štetju) škofije — torej nekako **100,000**. Škofija se je zanimala za število Slovencev pač zato, da je vedela, v katero faro je treba nastaviti slovenske duhovnike in v katero nemške. Bili so torej še kar zlati časi za Slovence, **vsa** s **cerkvene strani... Danes pa???**

Slovenska zavednost je v tistih letih tudi na Koroškem bolj in bolj rasla, ljudje so zelo brali svoj list **MIR**, ki ga je ustanovil Andrej Einspieler že leta 1882 in je izhajal vse do plebiscita 1920. Med njimi sta delovala tudi dva slovenska buditelja, ki nista bila po rodu Korošca, pa sta se v Celovcu kar udomačila: **Dr. Janko Brejc** (doma iz Soške doline), odvetnik, in **Franč Smodej** (štajerski Slovenec), duhovnik. (Seveda tudi pisatelj



nar in ljudi na Koroško iz nemškega Rajha, jih seveda ni motilo...

Leta 1911 je priredila Slovenska Straža v Celovcu veliko zborovanje — nekak "tabor" po zgledu izpred 50 let — in glavni govornik je bil dr. Janko Brejc. Najbolj je vžgal, ko je z vznešenih besedah obudil in oživil spomin na KNEŽJI KAMEN, ki kot nema priča v celovškem muzeju glasno govori o slavni zgodovini koroških in vseh Slovencev. Opozoril je na to, da bo čez tri leta petstoletnica zadnjega ustoličenja koroškega vojvode na tam kamnu (Ernest Železni 13. marca 1414). Sprožil je misel, da bi naj Slovenci od vseh krajev začeli romati na Gosposvetsko polje nad Celovcem, češ da je ta kraj prava slovenska Mecca.

Res so Slovenci širom po domovini prisluhnil besedam dr. Brejca in si jih vzeli k srcu. V naslednjih treh letih — vse do izbruha prve svetovne — je bil knežji kamen ena najbolj posrečenih krilat v propagandi za slovensko narodno zavednost in politično osamosvojitvev.

Tako imamo letos v zvezi s knežjim kamnom nov jubilej: **petdesetletnico oživiljenega spomina nanj med slovenskim narodom**. Zavedno ali nezavedno jo proslavlja Slovensko društvo Sydney — in v tej reči smo vsi z njim. Naj bo danes ves svet in mi z njim še tako zapleten, **spomin na knežji kamen in njegov pomen ne sme nikoli več obledeti med nami!** — P. Nardžič.



TIHA DOLINA

*Narahlo je šumela stara lipa,
na zemljo že je legel mrak,
dolina moja se zagrinja v spanje —
jaz v svet nameril sem korak.*

*Z menoj so ljubi romali spomini,
še vedno verno romajo z menoj,
po potih tujih trosijo mi rože,
kot da pošilja dom jih dragi moj.*

*Na tujih tleh ne manjka lepih krajev,
ne manjka hribov in dolin,
le ena je dolina rodna moja,
le ene sem doline veren sin.*

Anton Jelen

SLIKE IZ DOMOVINE!!

Oglas str. 314



bazil tipka

★ "KJE PA JE OSTALA VAŠA TIPKARIJA?" so me spraševali po prejemu zadnje številke Misli. Odgovor je: bil sem zopet prepozen, četudi sem tipkal do dveh ponoči, da bi članek vendar pavočasno prišel do urednika. Vodstvo slovenskega hostela mi jemlje dosti časa. Zato prosim razumevanja tudi s strani tistih, ki me vabijo na obisk, pa moram odklanjati. Hitim tja, kjer sem nujno potreben, ostalo pa odlagam v nedogled. Še sto obljub imam, ki ostajajo na papirju in jih bom težko izpolnil v bližnji bodočnosti. "Prositate Gospoda žetve, da pošlje delavcev na svojo žetev..." nas uči Kristus sam.

★ Zaradi izostale tipkarije so bili najbolj prizadeti tisti, ki jih zanimajo poroke in krsti. Zato se bom takoj spravil na te novice:

Dne 12. avgusta sta se v Marijini cerkvi v East Brunswicku poročila Ivan Sankovič in Frančiška Tonc. Ženin je doma iz Žejan v Istri, nevesta pa iz Tominja (župnija Harije). — Dne 26. avgusta pa je Lilijana Hlede (v Banjaluki rojena Slovenka) postala žena Franku Petrucci, doma iz Cutigliana, Italija. Poroka se je vršila pri sv. Brigiti v North Fitzroyu. — 16. september beleži slovensko poroko v Carltonu: pred oltar sta stopila Ivan Sluga (rojstni kraj Rečice, župnija Podgrad) in Janja Hvala (doma iz Klenika, župnija Trnje). — V Adelaidi sta si v cerkvi Srca Jezusovega v Hindmarshu obljubila zvestobo Marjan Jenko in Ivanka Ivančič. Poroka se je vršila o priliki mojega zadnjega obiska, dne 23. septembra. Ženin je iz Krnice (župnija Predloka), nevestin rojstni kraj pa so Male Loče (župnija Hrušica). — V cerkvi sv. Janeza v East Melbourne je dne 30. septembra Juraj Radič iz Dalmacije dobil za ženko Marijo Matjašec, doma iz Gomilic (župnija Turnišče). Isti dan sta se pri Mariji Pomagaj v naši kapeli poročila Elio Petrusio (iz Torina, Italija) in Zora Bole, rojena v Ljubljani. — Vsem parom naše čestitke!

★ Krščevali pa so sledeče naše družine: Nismo še omenili, da je v Nangwarryju, S.A. dobila

družinica Jožefa Mezinec in Olge r. Uršič svojo drugo hčerko, ki so jo dne 18. junija krstili na ime Lidija Bernarda. — Dne 6. avgusta je bil krst v Pascoe Vale: Andrej Alojz je sinko Alojza škarbarja in Marije r. Stantič. — V Richmondu je dne 12. avgusta oblila krstna voda Gabrijela, prvorojenca Karla Filipa in Jožefine r. Vogrinčič. — Dva krsta sem imel dne 2. septembra: Dragota, sinka Martina Receka in Katarine r. Zver so prinesli h krstnemu kamnu v St. Albansu, Mihaela Stanislava pa v Essendonu. Zadnji je sinko Alojza Vučko in Alojzije r. Mlinar. — Silvija Jožefina je ime hčerki Zdravka Želeta in Jožefe r. Knafeljc, ki je bila 9. septembra krščena v Hawthornu. — Prvi krst pri Mariji Pomagaj v kapeli našega hostela v Kew je bil dne 10. septembra: iz Reservoirja so pripeljali Emilijana, sina Franca Repše in Jožefe r. Grandovec. — Istega datuma je krst Irene Ane, hčerke Viktorja šenkinca in Jožefine r. Milavec, ki smo ga imeli pri Sv. Ignaciju v Richmondu. — Milan je ime sinku Antona Suša in Marte r. Rolih iz Chadstona, ki smo ga 16. septembra krstili pri Mariji Pomagaj v naši kapeli. — Isti dan sta bila še dva druga krsta: Tatjana Štefanija, hči Ivana Štrukelj in Emilije r. Bučaj, je zajokala pri Sv. Martinu v Macleodu, Veroniko Elviro, hčerko Franca Hartmana in Marije r. Brandmüller pa so prinesli k sv. Pavlu v Coburg. — Pri Mariji Pomagaj smo zopet krščevali dne 18. septembra: Stojan Marko je sinko Ivana Barbiša in Ljudmile r. Lenarčič iz Thomastowna. — Dne 23. septembra sem krščeval v Adelaidi in sicer v novi frančiškanski cerkvi Kristusa Kralja v Lockleys: Bernardka Helena je prvorojenka Petra Ranta in Anice r. Žagar. — Dne 25. septembra pa spet krst v naši gozdni naselbini Nangwarry, S.A., kjer je družinica Alojza Titan in Marije r. Činč dobila Suzano. — V North Brunswicku smo imeli slovenski krst dne 30. septembra: prvorojenka Avgušтина Pavliča in Danile r. Cek je dobila ime Vesna Margareta. — Dne 1. oktobra je bil na vrsti North Richmond, kjer je v St. James cerkvi oblila krstna voda Franca Janeza, sina Ludvika Telbana in Angele r. Ludvik. — Omenil bi rad

tudi, da sta dobila prvorojenca Vilko Pavlič in Petrina r. Vodopivec, živeča v Crabourne: krščen je bil v Frankstonu na ime Viljem Jožef.

Kar dolga vrsta imen, kajne? Obilico sreče družnicam, ki so bile blagoslovljene z malčki!

★ Kdor koli je videl naš Padua Hall pred enim letom, se danes ne more načuditi, kaj zmorejo pridne roke slovenskih fantov. Še nekaj sob bo moralo videti pleskarje, pa bo notranjost kakor nova. Tudi malte se je že precej namešalo pri nas in fantjemizarji najdejo še vedno mnogo popravil, ki kriče po obličju in žagi. Naš pečar Jože pa se je spravil na krušno peč na prostem; kako bo pekla kruh, bomo pa kdaj v bodoče poročali. — Vse to so dela, za katera moraš imeti poklic. Treba pa je še drugih pridnih rok, da bo prostor čim lepši in se bo tu vsakdo počutil zares doma. Tudi balinišče je že končano in krogle na razpolago.

Sem že čul vprašanja, če je res, da fante preveč priganjam in silim k delu". Odgovor je tale: Fante, ki so pridni in imajo zavest, da urejujejo SVOJ dom v tujini, ni treba siliti k delu. Še oni mene naganjajo na to in ono ter uresničujejo lastne ideje, kar mi je v največje veselje. Bog jih blagoslovi! Fantje, ki nimajo zaradi zaposlenosti dosti časa za pomoč doma, pomagajo pač vsak po svojih močeh in z zanimanjem slede popravilom. Taki, ki nimajo občutka za skupnost, pa se pri nas nikoli ne bodo počutili doma: slej ko prej si bomo rekli "Zbogom", ali pa bodo odšli "po francosko" svojo žalstno pot.

★ V septembru je minilo že leto dni, kar mi je naš avstralski redovni predstojnik po povratku iz nadškofijske pisarne segel v roko in rekel: "Tu imaš hišo za svoje fante, mi odhajamo v nekaj dneh..." Bilo je lani dne 16. septembra. Dne 29. septembra pa sem v prazno hišo pripeljal prvega fanta, Kapušinovega Jožeta, sedanjega urednika klubskega "Vestnika". Kuhala sva si sama iz zaloge, ki je ostala v shrambi, dokler ni neki večer s postaje telefonirala gospa Jožefina Lelia, da je dobila službo v mestu, nima pa stanovanja. Najinuh kuharskih skrbi je bilo konec. Nato so v dom začeli prihajati prvi slovenski fantje. Ko sem jih pripeljal od ladje, sem iz njihovih obrazov razbral strah ob pogledu na razbite sobe in vso revščino bivše poboljševalnice... Končno so dospeli Kregarjevi iz Nangwarryja s Činčevo Anico, ki pri vsakem delu po hiši popeva, da je veselje.

Mnogo je bilo v tem letu dela in skrbi, pa mi ni žal zanje. Bog daj, da bi hiša še dolgo služila svojemu sedanjemu namenu!

Fantje so obletnico obstoja slovenskega hostela proslavili s prijetno domačo zabavo. Celo torto

so oskrbeli, potem pa pihali njeno svečko kot za stavo. Zmagal je Markičev Lojze in pridobil torto za svojo plesalko Pivarjevo Geni, ki pa je torto podarila fantom. Bila je prijetno domača zabava kot so vse v naši hiši. Tudi orkester že dobro zaigra in moram se pobahati, da smo končno le dobili — klarinetista! Bog živi naše godce!



Rajna Balohova mama
(Glej sept. MISLI)

★ V kapelici Marije Pomagaj imamo za Marijine praznike pete litanije z blagoslovom. Kapelica se kar napolni s slovenskimi verniki. Tako smo se zbrali tudi na predvečer praznika Marijinega Vnebovzetja (14. avgusta) in na praznik Marijinega rojstva (8. septembra). Spet bomo zbrani na žegnansko nedeljo (8. oktobra). Te pobožnosti smo imeli doslej ob sedmih zvečer, v bodoče pa bodo ob pol osmih. Sproti bodo objavljene v Mislih, ali pa izpred oltarja pri slovenski maši. Vabljeni vsi, ki želite spet slišati pete litanije.

★ Še nekaj mi je ravno za praznik Vnebovzetja dovolila nadškofija: kot ste že opazili med seznamom krstov, smem na naših avstralskih Brezjah izvrševati tudi obred svetega krsta. Torej smo dobili s kapelico res "faro v malem". Rad bi nabačil preprost krstni kamen, ki bo prvi in najbrž tudi zadnji slovenski krstni kamen v Avstraliji. Bom že kaj poročal, kaj bo rekel moj "finančni minister". Za enkrat so naši grobovi na vrsti, da jih uredimo in olepšamo kot se spodobi. Zmerom nerad prosim, mnogo raje se zahvalim za darežljive darove dobrotnikov, ki so mi že marsikaj omogočili. Zato na tem mestu moja zahvala osebi, ki je naši kapelici darovala nekaj mašnega perila, hoče pa ostati neimenovana. Ista oseba je hiši poklonila dar petdesetih funtov za nakup barv za pleskanje naših prostorov. **Bog plačaj!** (Dalje str. 308)

RAZVOJ SOCIALNEGA VPRAŠANJA

Dr. I. Ahčin

v Glasu SKA 1958

Pričujoči spis rajnega dr. Ahčina je vse-
skozi poučen, zlasti še zato, ker poudarja, da
teža "socialnega vprašanja" prehaja od delav-
ca na kmeta. Letos — tri leta po objavi tega
Ahčinovega članka — je isto misel krepko
podčrtala papeževa okrožnica "MATI in UČI-
TELJICA". — Ur.

DESETLETJA PO PRVI SVETOVNI VOJNI
so prinesla v naše življenje nikdar slutene spre-
membe. Po eni strani opazujemo čudovito hiter
razvoj tehnike, industrije, narodnega in medna-
rodnega gospodarstva. Za bližnjo bodočnost si obe-
tamo, da bo z energijo razcepljenega atoma mogo-
če ustvarjati električno silo v poljubnih množinah
in celo za nižjo ceno od današnje.

Po drugi strani pa vidimo vstajenje ljudskih
množic, ki se zavedajo svoje doraslosti. Ne le vsta-
jenje širokih delavskih množic, ki nakazuje obe-
ležje nove civilizacije, v katero stopamo, ampak
tudi prebujenje kolonialnih narodov, ki brezobzir-
no rušijo stoletne kolonialne imperije in zahtevajo
enakopravno mesto v družbi narodov. Eno in dru-
go vnaša v življenje sodobne družbe tolikšne spre-
membe, da smemo brez pretiravanja reči, da se
poraja nova oblika zasebnega in družbenega živ-
ljenja.

Kot izseljenci malega naroda na nakazani raz-
voj seveda ne moremo kaj vplivati. Zavedamo pa
se, da se gibljemo v družbi, ki je prepričana o na-
predku in ki z navdušenim optimizmom sprejema
nove socialne podanosti. Gotovo je napredek veli-
kanski. Tako presenetljivo vsestranski je, da se
mnogi misleči ljudje bojijo, da mu sodobni človek
notranje ni dorasel in ne bo znal v splošni blagor
porabiti sredstev, ki so delo njegovega uma. Res-
nica je, da moderni napredek skriva v sebi tudi
mnoge nevarnosti. Pomislimo le na strašno razru-
šilno tehniko moderne vojske ali na diktatorske
države, ki se poslužujejo modernega tehničnega
napredka, da s strahotno preciznostjo obvladujejo
in krote ljudske množice.

Ob vsem socialnem in gospodarskem napredku,
ki ga radi priznamo in se ga iskreno veselimo, pa
ne smemo prezreti, da socialno zlo še vedno obstaja
tudi v moderni družbi. Zlo torej, ki zadeva cele
družbene sloje, kar dokazuje, da tudi sodobna

družba še ni zadovoljivo urejena. Dokler pa obstaja
v družbi zlo, se vedno znova poraja tudi socialno
vprašanje, to je vprašanje, kako odpraviti socialno
zlo iz družbe.

Desetletja se je socialno vprašanje kar istove-
tito z delavskim vprašanjem, ker je bilo delavstvo
tisti sloj, ki je zaradi modernega kapitalizma bilo
najbolj prizadeto. A v teku pol stoletja se je de-
lavski položaj temeljito izboljšal. V današnji druž-
bi ne moremo socialnega vprašanja več kratko in
malo istovetiti z delavskim vprašanjem. Pač pa je
odločilne važnosti vprašanje, kako urediti pravil-
no razmerje med delavcem in podjetnikom. Gre za
ustvaritev novega razmerja, ki bo slonelo na pri-
znanju dela in osebnosti delovnega človeka, ali na
kratko na načelu človeških odnosov. Kaj je v tem
načelu obseženo? To, da morata biti gospodarstvo
in industrija zaradi človeka in v njegovi službi in
ne obratno. Je to eno najvažnejših socialnih vpra-
šanj naše dobe, od katerega je odvisna usoda za-
padnega kulturnega sveta.

Bolj kot med delavstvom, ki je zaščiteno z
mogočnimi stanovskimi organizacijami, smo danes
upravičeni govoriti o socialnem vprašanju kmečke-
ga ljudstva. Ne samo pod komunizmom za želez-
nim zastorom, marveč tudi v svobodnem svetu se
zaradi tehničnega napredka in rastoče industria-
lizacije v agrarnem podeželju gode globoke spre-
membe, ki utegnejo imeti daljnosežne gospodarske,
socialne in tudi duhovne posledice. Žal, da se kmeč-
ko ljudstvo v trdem boju za obstanek čuti dandanes
prav tako osamljeno in zapuščeno od ostale druž-
be, kakor je bilo delavstvo pred desetletji, ko je
pričelo boj za svoje pravice. Tedaj je delavstvo v
svoji zapuščenosti izgubilo stik z ostalim družbe-
nim organizmom in izgubilo tudi vero v Boga. Ali
naj se sedaj ponovi isto s kmečkim prebivalstvom?

Marsikatero socialno vprašanje nastaja zaradi
zadržanja moderne države, ki se nagiba v totali-
tarnost. Ker država ne upošteva temeljnega sub-
sidiarnega načela, pogrešamo pravilne prireditve
državnih in družbenih funkcij. Vsak vse pričakuje
od države in vsi se sklicujemo na državo, nihče pa
ne misli na to, da so z državljansko svobodo poleg
pravic združene tudi državljanske dolžnosti. Nihče
noče prevzeti osebne odgovornosti pred javnostjo.
Vsak se skriva za anonimnost ali za kolektiv, vsa

odgovornost se vali na "državo". V pomanjkanju možate odgovornosti, ali recimo kar v neznačajnosti, ki se je polastila tudi političnih strank, je treba iskati enega glavnih vzrokov za krizo sodobne demokracije. Ljudstvo kliče po "močni roki", ker si želi odgovornega političnega vodstva, ne pa slamatih mož, ki se skrivajo za razne družbene ustanove in korporacije. Pij XII. je opravičeno govoril o "krizi državljskega mišljenja".

Končno je obstanek demokracije odvisen od pravočasnih socialnih reform. Da se bodo svobodne demokratske vladavine zdele ljudem vredne, da jih

branijo z dušo in telesom, je treba ustvariti takšno stanje, ki bo omogočilo življenjski obstoj in varnost vsem državljanom, pa tudi zavest neke opravičene veljave v državi in družbi. Tega cilja, tako se zdi, pa ne bo mogoče izvesti brez resne reforme obstoječih premoženjskih oblik. Pri tem pa je treba odkloniti kot zmotno fatalistično alternativo, da more človeštvo izbirati le med komunističnim državnim kapitalom in pa med liberalnim monopolnim kapitalizmom. **Prava socialna reforma mora graditi na človekovi osebi, ki pa se mora zavedati svoje socialne odgovornosti do družbe.**



OSNUTEK PRAVIL

ZVEZE ZAMEJSKIH SLOVENCEV

(Konec.)

V. Organi

13. čl. Organa ZZS sta občni zbor in osrednji odbor.

14. čl. Občni zbor se pismeno vrši vsako tretje leto, lahko pa tudi prej, če to sklene osrednji odbor ali zahteva več kot polovica včlanjenih organizacij.

15. čl. Z obvestilom o sklicanju rednega občnega zbora pošlje osrednji odbor vsem včlanjenim organizacijam dnevni red, podrobno poročilo o svojem delu in stanju ZZS in predloge za bodoče delo. Obenem določi rok, v katerem naj včlanjene organizacije sporoče svoja mnenja glede poročila, dajo lastne predloge občnemu zboru in predložijo pet oseb, ki naj sestavljajo osrednji odbor za prihodnje triletje. Vse prejete predloge sporoči nato osrednji odbor vsem včlanjenim organizacijam s povabilom, da o njih glasujejo tako, da osrednji odbor prejme odgovore do dne zaključka občnega zbora. Izvoljena je tista kandidatna lista, ki dobi relativno večino oddanih glasov. Če je bilo vloženih več predlogov v isti stvari, ki se ne krijejo in ne izključujejo, odloča v dvomu o tem, kaj naj obvelja kot sklep, novi osrednji odbor kot razlagalna komisija občnega zbora, upoštevajoč voljo večine, kot se po smislu javlja v prejetih odgovorih za predloge.

16. čl. Izredni občni zbor se izvede smiselno po prejšnjem členu.

17. čl. Včlanjene organizacije imajo pri vsakem glasovanju po en glas. (Občni zbor pa sme priznati organizacijam, ki imajo v skupnosti posebno važen pomen, več glasov).

18. čl. Osrednji odbor vodi delo ZZS in zlasti skrbi za delovno iniciativo. Večan je na sklepe občnega zbora, sme pa ravnati proti sklepu ali mimo njega, če bi bila zaradi spremenjenih razmer ali pozneje odkritih okoliščin izvršitev sklepa protivna namenu ZZS ali volji večine včlanjenih organizacij, ali če je postal sklep brezpredmeten. V tem primeru osrednji odbor o tem nemudoma obvesti včlanjene organizacije in opraviči svoje ravnanje.

19. čl. Osrednji odbor sam določi opravniške službe in jih sam razdeli. Opravniške službe in njih zasedba se smejo v teku poslovne dobe menjati.

20. čl. Osrednji odbor po potrebi ustanovi izven sebe kot svoje organe odseke za posebne naloge.

VI. Prestanek

21. čl. V primeru prestanka ZZS se njeno premoženje in arhiv izročita ustanovi ali osebi, ki deluje z enakim ali sličnim namenom, kot jih ima ZZS.

(Zgornji osnutek pravil je bil predložen po g. Finku iz Buenos Airesa. Prosimo vse dosedaj prijavljene organizacije, da ga pregledajo, dodajo popravke oz. predloge, ki naj jih vsaj do 1. avgusta letos sporoče na naslov "Vestnika".)

62 Offley Rd., London S.W. 9

Ponovno opozarjamo na posebni sestanek Zveze Slovencev v inozemstvu, ki bo v kraju Königstein pri Frankfurtu v Nemčiji od 31. julija in na "pastoralni tečaj" za slov. duhovnike od 28. do 30. avgusta v Celovcu.

Z Vseh Vetrov

O PAPEŽEVI OKROŽNICI "Mati in Učiteljica" ugiba londonski Klic Triglava: "Dasi je nova okrožnica naletela predvsem na levici na ugoden sprejem, je vendar še prezgodaj zaključevati, kakšne bodo globlje posledice na dolgo dobo. Jasno pa je, da se je Cerkev znova in to pot še odločneje postavila v obrambo ponižanih in razžaljenih. Bolj kot kdajkoli doslej je sprejela mednarodni položaj in naravna delavska stremeljenja kot dejstvo. Oboje je vključila v okvir moralnega nauka, ki ga dosledno oznanja skozi stoletja. Ko je tako na praktičen način pokazala pot, ki jo naj hodi človeštvo v mednarodnih in socialno-političnih ozirih, je tudi v tem pogledu sprejela borbo, ki ji jo je napovedal komunizem. Istočasno je izgledila tisto ostrino, ki je doslej mnogokje obstajala med Cerkvijo in Levico. Če prav slutimo, utegne poleg praktičnega socialnega pomena ta okrožnica igrati v prihodnjih desetletjih tudi tisto politično vlogo, ki jo Cerkvi nujno vsiljuje sodobnost. Vlogo, ki je socialne okrožnice predhodnikov Janeza XIII. niso mogle igrati.

"SLOVENSKI DAN" so imeli poleti rojaki v Torontu. Bil je deževen dan in dež je seveda veliko pokraval. Na sporedu je bila tudi telovadba fantov in deklet, domačih in udeležencev iz Clevelanda. V poročilu beremo tudi naslednjo opazko: **Nekaj posebnega je bil pogled na lepe narodne noše.** Doslej smo bili vajeni vidovati samo gorenjske, tokrat smo videli tudi **prekmurske.**

KAJ JE ZAKRAMENT SV. ZAKONA, navadno sprašuje ženina in nevesto duhovnik in obenem poučuje. Iz dopisa iz Kanade pa zvemo, da je rojak Stane Ulčar vprašal duhovnika, pa ni čakal na odgovor, kar sam ga je dal: Veste, to je taka ceremonija, pri kateri žena obljubi možu pokorščino, izpolnjuje jo pa on sam. Tisti duhovnik pravi, da si ni upal popravljati Ulčarjeve razlage, ker nima izkušnje. Ulčar jo je imel, kali, menda je bil — vdovec.

"LJUDJE POD BIČEM" je naslov Mauserjevi povesti, ki izhaja kot podlistek v Ameriški Domovini. Prvi del romana je pisatelj objavil že pred 10 leti v celovškem mesečniku VERA & DOM. Drugi del je napisal šele po desetih letih in ga dal v objavo v omenjenem časopisu. Prof. Janez Sever pravi, da je to Mauserjeva najboljša povest, bati se

je pa, da jo bo dosegla enaka usoda kot "Kaplana Klemena" — v knjigi najbrž ne bo izšla. Zakaj ne? Denarja ni, ker pač ni dovolj — kupovalcev slovenskih knjig.

TRŽAŠKA "DEMOKRACIJA" zaključuje svoj članek o novi papeževi okrožnici (Mater & Magistra) z naslednjimi besedami: "Z odklonitvijo novega kolonializma papež Janez XIII. — neizgovorjeno — obsoja preostale kolonialne vladavine v Afriki. Odkrito grajo Portugalski in Španski je verjetno opustil zaradi ozkih stikov obeh dežel v Vatikanom. Nihče mu pa zaradi tega ne more očitati pristranosti. Previdnost je sploh značilna za encikliko Mater — Magistra. Enciklika se varuje polemičnih razpravljanj z marksizmom in iz njega izvirajočih oblastniških oblik. S tem označuje sestavljalca za pomirjevalca in ne za bojavnika."

"POMOČ ZAOSTALIM in nerazvitim deželam. O tem se veliko govori in piše, tudi najnovejša papeževa okrožnica se na široko bavi s tem vprašanjem. Da bolje razumemo, kaj se to pravi, prislunimo ameriškemuro poročevalcu Lester Velieju, ki poroča o razmerah v Južni Ameriki: "Kmet Justino Maquira je star 45 let, pa bi mu jih prisodil 70. Ne zaveda se, da je igrača v rokah močnejših. Dobro pa ve, da se mu slabo godi. Živi visoko v antskem pogorju, 30 milj od mesta Puno v državi Peru. Ko sem govoril z njim, je strupeno mrzel veter pihal od zasneženih vrhov in obračal pozornost na Justinov ponošen suknjič, na njegove z zaplatami pošite hlače in bose noge. Videl sem njegovo poljsko orodje: na debelo palico privezan kamen za razbijanje prstenih kep na njivi, zbrušeno kos železa na kolu za oranje itd. Njegovo "njivo" bi pokrtil žepni robec, pridelal pa vendar na njej nekaj vreč za prst debelega krompirja in nekaj vreč ječmena. Pomolil sem glavo v njegovi dve koči iz blata. V eni je shramba in kuhinja, v drugi spalnica. Na prstenih tleh nekaj slame, ki naj bi bila postelja za kmeta, njegovo ženo in otroke. Ker od svoje zemlje družina ne more živeti, mora Justino iskati zaposlitev drugod. Pri vsem delu zasluži na leto kakih 11 funtov. Po večini je lačen in si skuša potolažiti prazni želodec z žvečenjem kokovega listja. Pa je takih "kmetij" s kočami iz blata in prenapoljenimi s stanovalci na stotine v tisti okolici. Manjka jim vsega: zemlje, hrane, obleke, orodja, šol..."

ČRNOGOREC MILOVAN KOVJANIČ je 12 let v Avstraliji, sedaj živi sydneyem predmestju Chippendale. Že kmalu po prihodu se je udeleževal v delavskih organizacijah in prišel v razne odbore. Pri federalnih volitvah v decembru bo kandidiral za poslanca za volilni okraj West Sydney na listi Liberalne stranke. Strankino vodstvo v svojih objavah močno poudarja dejstvo, da pri izbiri kandidatov misli tudi na novejšje imigrante. Ko omenja Kovjaniča, zraven dostavlja, da je mož odločno nasproten komunizmu, socializmu in fašizmu.

IMIGRACIJSKA POLITIKA Avstralije igra v volilnem boju precejšnjo vlogo. Vse stranke podčrtavajo, da je za nadaljnji razvoj Avstralije imigracija ena najnujnejših zadev. Volilni boj bo še veliko povedal, koliko ta ali ona stranka stori za pospešenje imigracije, in kako ta ali ona vprašanje imigracije zanemarja. Nekaj od tega bo res, nekaj pa — no, volilni boj zmerom tudi marsikaj poveča.

CHIANG KAISHEK na Formozi dobro ve, kako je zahodni svet že zmehčan ob vprašanju, če naj rdeča Kitajska postane članica UN ali ne. Videti je, da je skoraj sama Amerika še zoper sprejem. To pa Chiang Kaisheka ne moti, da ne bi trdno veroval v svoj povratek na celino, da bo spet ena sama Kitajska in sicer narodna, nekomunistična. Prepričan je, da bo rdečkarija pod komunisti v doglednem času propadla, milijoni Kitajcev so se do konca naveličali nevdržnega suženjstva in podtalne osvobodilne organizacije se pojavljajo vsepovsod. Celo pravi komunisti na skrivnem vstopajo vanje in jih krijejo pred oblastmi. Pride čas, ko bo izbruhnila splošna vstaja in pometa z rdečkarji. — Tako ve povedati Chiang Kaishek.

O ANGOLI, razburkani koloniji v Afriki, je g. Vinko Zaletel v svojem potopisu v Južno Ameriko zapisal: Portugalska kot kolonialna država preživlja prav zdaj težke čase. V njihovi glavni koloniji Angoli hudo vre med domačini. Saj ni čudno, ko se se skoro vsi sosedje osvobodili, zakaj bi se Angolci ne? Toda Salazar, ki že 25 let z močno roko vlada Portugalsko, hoče s še bolj močno roko rešiti angolski problem. Ne s pogajanjem in da bi dal Angoli samostojnost, ampak da dol pošilja orožje in vojske. To pa seveda stane in prav zato so luksuzne stvari zadnji čas podražili in vrednost denarju pada. Napaka je bila tudi v tem, da so se Portugalci izseljevali v Južno Ameriko, ne pa v svoje afriške kolonije. Tako bi imeli zdaj vsaj več pravice obdržati kolonije. Tega tudi niso hoteli portugalski bogataši, ki so v kolonijah rajši zaposlovali domačine, ker so jim bolj poceni delali.

Angleži in Amerikanci svetujejo Portugalski, naj se pobota, toda Salazar noče razumeti, da je čas kolonializma minil — in prav to utegne biti njegov padec.

O SALAZARJU različni različno. En primer: Kdor se po 28 letih vrne na obisk na Portugalsko, ne more najti nobene razlike med tedaj in sedaj. — Drug primer: Kdor je poznal Portugalsko pred 28 leti, današnje ne bo več spoznal, tak je napredek pod Salazarjem. — Tretji primer: Diktator Salazar je fašist, nacist, drugi Hitler. — Četrti primer: Salazar sam dobro ve in prizna, da njegova vlada ni idealna, toda za Portugalsko, ki se je pred Salazarjem zvijala v samih prekucijah in so se vlade menjavale skoraj kot se spreminja luna, je Salazar pravi dar božji. — Itd.

GRADIŠČANSKA, ozka pa podolgovata dežlica med Avstrijo in Madžarsko, je znana po ondotnih "gradiščanskih" Hrvatih. Poleg koroških Slovencev so ti Hrvati najštevilnejša jezikovna manjšina v Avstriji. Vendar se tam ne čuti nemški pritisk niti približno toliko kot na Koroškem. Hrvati, Nemci in Ogrji žive drug poleg drugega v dostojni sosesčini. Tudi oblasti so do Hrvatov dosti pravične in jih ne silijo, da bi postali Nemci. Žal pa, da se morajo Hrvati močno izseljevati, zadnje čase baje največ na Dunaj. V vasi Frakanava je bilo pred 10 leti še 717 Hrvatov, letos so jih naštel samo 600.

SLOVENE V AMERIŠKEM SENATU, Clevelandčan Frank Lausche, je eden tistih, ki je javno povedal, da je zamisel Hruščeva o Berlinu kot "svobodnem mestu" v resnici nesmisel. Kako naj Sovjetija izpolnjuje kako obljubo, dano svobodnemu svetu, ko pa zmerom spet poudarja, da si hoče za komunizem osvojiti ves svet? Če bi kdaj prišlo do pogodbe o "svobodnem mestu Berlinu", bi bil dan podpis te pogodbe "črni dan" za vse podjarmljene narode. Tako je povedal svoje mnenje slovenski senator.

"SVOBODNA ALBANIJA" se imenuje odbor, ki ga je organizirala Sovjetija nekje na svojem ozemlju za osvoboditev Albanije. Albanijo še vedno vlada znani komunist Enver Hodža, vlada jo po vseh komunističnih predpisih. Zakaj tedaj čuti Sovjetija, da je treba Albanijo "osvoboditi"? Hodža se je uprl Moskvi, ki ji je do nedavna hlapčevsko služil, zadnje čase je pa potegnil zoper Nikito z rdečo Kitajsko. Treba je torej Albanijo "osvoboditi" tako, da bo prišla nazaj v v moskovski komunistični paradiz. Ali bo to z dežja pod kap ali izpod kapa na dež?

NAŠE FEDERALNE VOLITVE in komunizem

SOBOTA DEVETEGA DECEMBRA — komaj dva meseca je do takrat — bo te tedne bolj in v mislih, besedah in pisanju Avstralcev. Vršile se bodo federalne volitve: gre za vseavstralsko vlado v Canberri. Sedanja je doslužila predpisana tri leta, ustava Commonwealtha zahteva nove volitve.

Volilci se bodo seveda opredelili po političnih strankah. Med "volilno kampanjo" bo veliko propagande za to ali ono stranko, kot je pač vedno in povsod, ko gre za volitve v svobodnih deželah. Mi nismo političen list in se ne mislimo prav nič opredeljevati ali potegovati za to ali ono stranko, le nekaj informativnih opazk bo na mestu v razumevanje položaja.

V glavnem prideta v poštev dve stranki: Liberalna in delavska ali Australian Labour Party (A.L.P.) Zdaj ima liberalna (z Menziesom na čelu) že dolgo vrsto let vlado v rokah. Razumljivo je, da si mnogi volilci (in nevolilci) želijo spremembe. To že iz golega principa, da ni dobro, če ena stranka predolgo sedi v Canberri. Če opozicijska stranka ni dovolj močna, da bi vsaj od časa do časa zamenjala vlado druge stranke, težko tudi kot zgolj "lejalna opozicija" kaj prida stori v smislu kontroliranja vladajočih. Brez ugledne opozicije in kontrole pa vladajoča stranka kaj lahko zajde na pota, ki državi niso v korist.

Brez dvoma bo med volilno kampanjo spet dosti slišati o takozvanih "Unity Tickets", z drugo besedo: zvezah Delavske stranke s komunisti. Njeni predstavniki sicer odločno izjavljajo, da kot politična stranka nimajo nič skupnega s komunisti, in to bo tudi držalo. V državnih volitvah ne bodo igrali vloge "Unity Tickets", to se pravi, noben kandidat A.L.P. ne bo kandidiral skupaj s kakim komunistom. Te vrste volitve se vrše le v delavskih unijah, ki pa vendar v glavnem sestavljajo politično delavsko vejo — A.L.P. Komunisti v odborih delavskih združenj so pa državi komaj kaj manj nevarni, kot če bi jih kaka politična stranka poslala v Canberro, to se pravi: v parlament ali senat.

Čeravno politična A.L.P. na ves glas obsoja "Unity Tickets" v delavskih unijah, vendar v de-

janju ni dovolj močna, da bi jih odpravila. Strokovna delavska združenja si ne dajo blizu, v mnogih nekomunisti kandidirajo in so izvoljeni v odbore skupno s komunisti. Ta okolnost jemlje politični delavski stranki ugled in je prišlo do znanih cepitev, deloma tudi že v strokovnih združenjih samih. Tako je prišlo do tega, da se volilni boj ne bo sukal le okoli dveh glavnih strank, ampak jih bo več — zlasti bo nastopila s precejšnjo močjo D.L.P. — demokratska delavska stranka — in izid volitev bo morda odvisen od glasov, ki jih bodo dobile manjše stranke.

Zakaj so "Unity Tickets" pogubna reč, bomo najlažje razumeli, če se zavedamo, da je to skoraj isto kot znane "Ljudske Fronte", ki jih komunisti snujejo po raznih deželah. Ustanavljajo jih po naročilu iz Moskve in Pekinga. Po tej poti so na primer komunisti uspeli na Cubi. Dolgo so krepko sodelovali z bivšim diktatorjem Batistom. Delavska združenja pod njim so bila na videz voljno orodje v diktatorjevih rokah, v resnici so jih vodili zanj — komunisti, ki jim je pa dajal navodila kitajski Mao, ne cubanski Batista. Igrali so dvojno vlogo tako spretno, da je Batista ni odkril. Ko je Batista padel, so čez noč predsedali k Fidelu Castru in prevzeli zanj vodstvo bank, vzeli v roke agrarno reformo, boj zoper nepismenost Cubancev in tako dalje. Če bi Castro tudi sam ne bil, kar je, bi se ne mogel vzdržati na vladi, komunisti so že držali vse vajeti v rokah.

Prav tako ima Mao svoje kremplje v drugih državah Južne Amerike in se je bati, da bo še marsikje uspel. Mao dobro ve, da z ustanavljanjem komunističnih političnih strank ne bi uspel. Število zavednih komunistov je tako majhno, da bi jih bilo komaj opaziti. Tistim, ki so, pa Mao neprestano polaga na pamet: Za dosego svojih ciljev se pridno poslužujte nekomunistov! Potegnite se za nekomunistične politike, ki so prišli v lastni stranki v nemilost! Ko bo tak zapostavljenec z vašo pomočjo prišel zopet v veljavo, bo iz hvaležnosti do vas moral dati kak urad komunistu iz vaših vrst! Tako se boste prikopali do oblasti... Delavske voditelje poučite, kako se napravi organizacija. Molčite o komunizmu, kvečjemu omenjajte Ljudsko fronto! Kričite s tistimi, ki oznanjajo socialno pravičnost, bodite pa bolj glasni kot so oni. Na drugi strani se pa laskajte bogatinom in diktatorjem pomagajte! Njihov čas bo že sam od sebe dozorel, njihova dediščina bo pripadla vam...

Takih in podobnih naukov se maloštevilni komunisti v deželah Južne Amerike z vso predanostjo poslužujejo in seveda ne brez uspeha. Njihovo število množijo bolj kot domačini kitajski "kulturniki", ki prihajajo v raznih navidežno nedolžnih

službah v dežele, v rosnici pa ustanovljat "fronte". V državi Chile so si vzeli na piko zlasti univerze in druge učne zavode, da so se pririnjili do važnih mest. Vsaka dežela ima svojo Ahilovo peto, komunisti vedno vedo, kje in kako poprijeti. Mao in Hruščev sta prepričana, da ne bo dolgo, ko bo vsa Južna Amerika v rdečem taboru. Čeprav tudi Severna Amerika skuša storiti svojo dolžnost do južnih sester, se je bati, da je res — prepozna!

Podobne načrte imata rdeča mogočnjaka z Afriko in še preostalo Azijo. Avstralija je morda zadnja na vrsti, predobro znani izraz "Unity Tickets", ki tukajšnji komunisti krčevito vise na njem, pa pove — v luči dogodkov drugod — kako tudi naši deželi bije komunistična ura! In bo bila konca, če se naša javnost pravočasno ne prebudi in prepreči njeno redno navijanje!



NOVA KNJIGA O SLOVENCIH V ANGLEŠČINI

Dobi se pri MISLIH.

cena £ 1-10-0

SLOVENSKA USTANOVA "STUDIA SLOVENICA" v Washingtonu je izdala že tretjo knjigo v angleščini z namenom, da se široki svet seznanj z nami in našimi problemi. Tudi to knjigo je založila Liga Slov. Amerikancev v New Yorku.

Prejšnji dve knjigi imenovane ustanove sta nam že dobro znani:

"Slovenia in European Affairs" (Janez Arnež) in "Conversion of the Slovenes" (dr. Alojzij Kuhar). Obe je mogoče naročiti pri MISLIH.

Zdaj smo dobili v prodajo tudi tretjo in najnovejšo knjigo z naslovom:

"THE SLOVENES OF CORINTHIA, a minority problem".

Spisal jo je Amerikanec Thomas M. Barker. Na 300 straneh nam podaja dokaj izčrpno zgodovino koroških Slovencev vse od naselitve do leta 1959. Čeprav se dosledno naslovu bavi v prvi vrsti s koroškimi Slovenci, ima vendar vedno pred očmi celokupen slovenski narod, nikoli ne pozabi upoštevati vsestranskih odnosov koroške Slovenije do slovenske celote.

O pisatelju Barkerju drugače ne vemo nič, zdi se nam pa, da se je nekje v knjigi izdal, kako je prišlo, da se mu je vzbudilo zanimanje za koroške Slovence in Slovence sploh. Če smo prav raz-

O NAVJU v Ljubljani je napisal pisatelj Franček Bevk v dnevniku DELO ostre besede. Med drugim je bilo brati: Že dolgo se slišijo glasovi, v kakšnem stanju je Navje, kjer leže telesni ostanki naših velikih mož... Če ne verjamete, pojdite in pogledajte! Ne dvomim, da bo to stanje naredilo nas vas isti porazni vtis kot name. Podeželske učiteljice, ki so otrokom govorile o naših velikih možeh, so zardevale od zadrege in sramu, ko so na šolskih izletih hotele pokazati tudi grobove teh mož... Ta sramota le predolgo traja... naj bi Navje ogradili, prevrnjene spomenike postavili na noge, očistili prostor in nastavili čuvaja, da bi mimoidoči ne opravljali na grobovih svojih velikih in malih telesnih potreb... Možje, ki počivajo na Navju, so v čast vsemu narodu, prav tako so njihovi grobovi v stanju, v kakršnem so, v sramoto nas vseh...

brali, je njegova žena Korošica, morda celo koroška Slovenka. Študiral je za doktorat na ameriški univerzi in si za doktorsko dizertacijo izbral ta predmet. Dobil je posebno štipendijo in je z njeno pomočjo potoval v Evropo, predvsem v Avstrijo in na Koroško. Prebrskal je arhive na Dunaju in v Celovcu, državne knjižnice v obeh mestih, pa prav tako tudi v Belgradu in Ljubljani. Navezal je osebne stike z mnogimi osebnostmi, Nemci in Slovenci, ter tako dobil informacije, ki jih "dokumenti" še niso izkazovali. Kaj vse je pa bral in primerjal, navaja ob koncu knjige — ogromna zbirka literature? Zato je pa njegovo delo, ki je zdaj pred nami v zajetni knjigi, zares veliko in zasluži vse priznanje.

Na vsaki strani knjige čutimo, da pisatelj z veliko simpatijo spremlja napore Slovencev za narodni obstoj, da dobro čuti grdo ravnanje z njimi od strani nemških nacionalistov, vendar ostaja na primerni višini objektivnosti na obe strani. Tudi na slovenski strani opazi pogoške in jih ne skriva.

Kaj sodi Barker o bodočnosti slovenstva na Koroškem — pod oblastjo avstrijskih Nemcev? Dobesedno takole:

"The future of the Carinthian Slovenes remains uncertain... the nationalist Slovenes will be able to hold out for at least some decades... it seems likely that the number of Slovene-speakers will continue to decrease. If there is any hope at all of reversing this trend, it would be found in the new high school (slovenska gimnazija v Celovcu — op. člankarja). The latter might produce a new, broader stratum of Slovenian leaders". — P.B.A.

IZ TOBIJEVE KNJIGE

v sv. pismu starega zakona

Nadaljevanje

Na potu v Ekbatano

TOBIJA JE TOREJ POTOVAL in pes je šel za njim. Prvo noč je ostal ob reki Tigrisu. Šel si je noge umivat in glej, pognala se za njim velika riba, da bi mu nogo požrla. Tobija se je ustrašil in je na ves glas zavpil: "Gospod, nadme gre!"

Angel pa mu je rekel: "Primi jo za škrge in jo potegni k sebi!"

Storil je to in jo potegnil na suho; in začela je utripati pred njegovimi nogami. Tedaj mu reče angel:

"Iztrebi to ribo in si shrani njeno srce, žolč in jetra; to je namreč potrebno za uspešno zdravljenje."

Ko je Tobija to storil, je spekel njenega mesa. Vzela sta ga s seboj na pot. Drugo pa sta nasolila, kolikor bi jima zadostovalo, dokler bi ne prišla v medijsko mesto Rages. Nato je Tobija angela vprašal:

"Prosim te, brat Azarija, povej mi, v kakšno zdravilo bo to, kar si velel od ribe shraniti?"

Angel mu je odvrnil:

Ako deneš del njenega srca na ogleje, prežene njegov dim vsakršno vrsto zlih duhov od moža ali od žene, da jih več ne nadleguje. Žolč pa je dober zato, da se mazilijo oči, ki imajo bel, in bodo ozdravele."

Tobija ga je vprašal: "Kje hočeš, da ostaneva?" Angel mu je odgovoril:

"Tu je mož, po imenu Raguel, tvoj bližnji sorodnik. Ima hčer z imenom Sara, in nima ne sina ne hčere rezen nje. Tebi gre vse njegovo premoženje, ti jo moraš vzeti za ženo. Snubi jo torej pri njenem očetu in ti jo bo dal za ženo."

Tedaj mu je Tobija odvrnil:

"Slišim, da je bila dana že sedmim možem, pa so umrli. In še to sem slišal, da jih je hudi duh pomoril. Bojim se, da bi se utegnili tudi meni to zgoditi, in ker sem edince svojih staršev, jih bom v starosti z žalostjo spravil pod zemljo."

Angel Rafael mu je rekel:

"Poslušaj me, pojasnil ti bom, katere more hudi duh premagati! Tisti so, ki zakone tako sklepa-

jo, da preženejo Boga od sebe in svojih misli ter svoji strasti strežejo kakor konj in mezeg, ki nimata razuma; nad temi ima hudi duh oblast. Ko jo boš pa ti vzela in stopil v spalnico, se je tri dni zdrži ter se hkrati z njo ne ukvarjaj z ničemer drugim kakor z molitvijo! Tisto noč, ko boš zažgal ribja jetra, bo hudi duh pregnan. Drugo noč boš pripuščen v družbo svetih očakov. Tretjo noč pa boš prejel blagoslov, da se vama bodo rodili zdravi otroci. Po tretji noči vzemi devico v božjem strahu bolj iz ljubezni do otrok kakor iz poželjivosti, da boš v Abrahovemu zarodu dosegel blagoslov v otrocih."

Poroka v Ekbatani

Nato sta stopila k Raguelu in Raguel ju je z veseljem sprejel. Ko je Raguel Tobija pogledal, je rekel svoji ženi Ani:

"Kako je ta mladenič podoben mojemu sestriču!"

Potem ju je vprašal:

"Od kod sta, mlada naša brata?"

Odgovorila sta:

"Iz Neftalijevega rodu sva, iz ninivskega ujetništva."

Raguel jima je rekel:

"Ali poznata mojega brata, sorodnika Tobija?"

Odgovorila sta: "Poznava."

In ko je mnogo lepega o njem govoril, je angel rekel Raguelu:

"Tobija, ki o njem sprašuješ, je oče tegale."

Tedaj ga je Raguel objel, ga s solzami poljubil in jokaje ob njegovem vratu rekel:

"Blagoslovljen, moj sin, ker si sin dobrega, predobrega moža."

Tudi njegova žena Ana in njuna hči Sara sta se zjokali.

Ko so se pogovorili, je Raguel dal zaklati ovna in pripraviti gostijo. In ko ju je vabil, naj prisedeta k obedu, je Tobija rekel:

"Danes ne bom tukaj ne jedel ne pil, ako mi prej ne zagotoviš, kar bom prosil, in ne obljubiš, da mi boš dal svojo hčer Saro."

Ko je Raguel slišal te besede, se je ustrašil, ker je vedel, kaj se je zgodilo onim sedmim možem, ki so bili šli k njej, in se je zbal, da bi se utegnili tudi njemu podobno zgoditi. Ko je omahoval in prosečemu ni dal nobenega odgovora, mu je angel rekel:

"Ne boj se mu je dati, ker temu, ki se Boga boji, je določena tvoja hči za ženo; zato je drug ni mogel dobiti!"

Tedaj je Raguel rekel:

“Ne dvomim, da je Bog moje prošnje in solze pripustil pred svoje obličje. In verujem, da je zato vaju privedel k meni, da se ta po Mojzesovi postavi poroči s svojim sorodnikom. Zdaj nikar ne dvomi, da ti jo bom dal.”

In prijel je Sarino desnico ter jo položil v Tobijevo desnico z besedami:

“Bog Abrahamov in Bog Izakov in Bog Jako-

bov naj bo z vama, naj vaju zveže in izlije na vaju svoj polni blagoslov”.

Vzeli so papir in napravili ženitovanjsko pismo. Potem so se gostili in hvalili Boga.

Raguel pa je poklical k sebi ženo Ano in ji naročil, naj pripravi drugo spalnico. In peljala je tja hčer Saro, ki je jokala. Rekla ji je:

“Bodi srčna, moja hči! Gospod nebes ti daj veselje za žalost, ki si jo prestala!”

(Nadaljevanje pride.)

Izpod Triglava

ITALIJANSKE MANJŠINE v Sloveniji in Hrvatski cenijo Italijani na 57 tisoč, Jugoslavija jih prizna dobrih 35 tisoč. Ni pa med njimi nikakšne “irredente”, ker imajo v narodnostnem pogledu dovolj svobode, politično in ideološko se pa strinjajo z režimom in so kar zadovoljni. Njihova društva so del režimske komunistične organizacije, povezana v “Zvezo Italijanov Istre in Reke”. Vsi vodilni ljudje so in morajo biti režimovci, če že ne “zgrajeni” komunisti. Vsi Italijani, ki so bili drugače usmerjeni, so se že pred leti preselili na laško stran državne meje. V Jugoslaviji so ostali le taki, ki so sami hoteli ostati, zato o kaki irendenti ni govora. Tako je opisala laško manjšino v Jugoslaviji tržaška revija TRIESTE.

NA VOGRSKEM in v Oseku na Vipavskem so izgubili župnika Slavka Podobnika, ki je bil deset let med njimi. Zelo žalujejo za njim in med njegovimi zaslugami naštevajo tudi dejstvo, da je v Oseku popolnoma sam **lastnoročno napravil nove orgle**. Vogrčani so dobili novega župnika v osebi Mirka Žaklja, g. Podobnik je pa odšel za župnika v Vipavo.

V RAJHENBURGU, ki je zdaj Brestenica, so priredili slovenski duhovniki 5. julija, na praznik sv. bratov Cirila in Metoda, izredno slovesnost. Natančno 20 let poprej, leta 1941, je odšel prav iz Rajhenburga prvi duhovniški transport na jug v Srbijo in na Hrvatsko — izgnal jih je iz domovine nem-

ški okupator. Spominske proslave letos se je udeležilo okrog 200 duhovnikov iz vseh predelov Slovenije. Precejšen, odstotek udeležencev je bil 20 let poprej med izgnanci. Proslava se je vršila deloma v veliki baziliki Lurške M.B. s slovesno službo božjo, deloma v dvorani s primerno akademijo. Tudi “ljudska oblast” je poslala svoje zastopnike in celo prevzela nad vso prireditvijo pokroviteljstvo. Poročilo pravi, da so se duhovniki po proslavi razšli pod geslom: Bogu otroci — domovini sinovi — nikomur hlapci!

VELIKO SLIKO P. BAZILIIJA (še brez pleše) je prinesel v avgustu koroški list NAŠ TEDNIK-KRONIKA. Ob sliki beremo poročilo, da je v Parizu in Montrealu (Canada) izšel Bazilijev “Tonček iz Potoka” v francoščini pod naslovom: **Le petit Tonček du Potok**. Prevod je oskrbel, kot smo nekoč že poročali, dr. Ferdinand Kolednik. Naš tednik pove o p. Baziliju poleg drugega tudi to: Pred nekaj leti je odšel v Avstralijo, kjer skupno z našim koroškim rojakom dr. Mikulo pase po tej širni deželi raztresene slovenske duše, zraven pa marljivo piše v glasilo avstralskih Slovencev “MISLI”, kjer ima stalno (razen če je prepozen — op. ur.) rubriko z naslovom: P. Bazilij tipka. — I no ja, čestitati je spet treba, kajpek!

V SLOVENIJI, kakor sploh po Jugoslaviji, se zadnja leta zelo dvigajo hranilne vloge. V desetih letih so se povečale za 28 krat. Izkazuje, se, da so prav Slovenci najbolj varčni. V hranilnicah imajo toliko denarja, da pride poprečno na vsakega prebivalca republike z otroci vred — 13,000 din. Na drugem mestu je Makedonija, ki pa izkazuje polovico manj varčnosti kot Slovenija. Ker dinarji niso funti, se nam vsota 13,000 ne zdi bogvekaj. Toda ko vemo, da je bilo pred 10 leti 28 krat manj, je to vendar čeden napredek.



fant in dekle

Za MISLI napisal

TO — MO, Vic.

KAJ NAM NUDIJO KNJIGE?

SVET IN ŽIVLJENJE DANES sta polna sprememb, polna novih iznajdb in napredka, predvsem pa novih hotenj. Ljudske množice imajo več svoboščin in pravic in to jim narekuje in omogoča neposredno udeležbo pri krojenju lastne usode. Vzponredno s tem se je človekovo znanje zadnja desetletja temeljito obogatilo, kajti izobrazba ni več izključni privilegij izbrancev, temveč dosegljiva vsem in tudi obvezna za vse. In kaj naj — poleg šole — sedaj posreduje in tolmači te in nadaljnje spremembe širokim množicam?

Odgovor je: **knjige in zopet knjige!**

Današnja kultura in civilizacija sta prav za prav zbirka nakopičenega znanja, doživetij in spominov vseh generacij pred nami. Iz tega sledi, da se z njima seznanimo le, če sklenemo ožje stike z idejami in mišljenji rodov v preteklosti, ki so jih v tej ali oni obliki zabeležili in obranili poznejšim rodovom. Človekova umska dela te vrste najdemo — **v knjigah.**

Nihče od nas nima v svoji kratki življenjski dobi prilike, da bi v dovoljni meri spoznaval svet in ljudi, kaj šele samega sebe! Iz knjig pa razvidimo, da so misleči ljudje že davno pred nami doživljali podobna vprašanja in skušali slediti enakim idealom kot danes mi. Knjige nam posredujejo preteklost, ki je ključ do razumevanja različnih družabnih redov. Iz njih razvidimo, da imamo navsezadnje vsi ljudje mnogo skupnega in da se celo najslavnejši med nami ne razlikujejo od ostalih toliko v bistvu kot v stopnji. Zato so nam življenja odličnih mož in žen tako zanimiva, pa tudi zgledna.

Seveda imamo danes na razpolaganje televizijo, predavanja po radiju, igre in še drugačne pripomočke, ki nam ponazarjajo izkušnje drugih. Vendar vse to in kar je takega ne more nadomestiti knjige, kajti slika kmalu obledi, govornjena beseda se hitro izgubi in človek ne mara biti zgolj pasivni gledalec ali poslušalec. Želi si bolj neomejenega prisostvovanja in udeležbe. To mu omogoča prav knjiga. Knjige so naše življenjske spremljevalke in prijateljice, ki so nam vedno pri roki. To prijateljstvo je mogoče deliti z milijoni po vsem svetu. S čitanjem premostujemo same sebe in razumevamo druge. Dobra knjiga nas vedno dvigne na

nekoliko višjo stopnjo, kakor da smo po branju postali nekaj več, kot smo bili poprej. Knjiga nam je razširila naš razumski svet, oplemenitila naše življenje in pomagala, da postanemo kot poedinci bolj koristni družbeni členi.

Pa še nekaj je treba poudariti: prebiranje dobrih knjig je višek intenzivnega vežbanja uma; posebno mladi ljudje ob branju knjig spoznavajo, da je resničnost dosegljiva, čeprav prikrita. Doseči in izkopati na dan jo je mogoče le s predanostjo in pridnim učenjem.

Prav bo, če pritegnemo besedam slovitega pisatelja in vzgojitelja A. Huxley-ja, ki je dejal: "Vsakdo, ki zna brati, je dolžan, da se izpopolnjuje, odkriva nove poti svojega obstoja in s tem napravlja sebi in drugim življenje bolj polno, bolj zanimivo in obenem bolj pomembno".

Zato pridno segajta po knjigah: fant in dekle!

O — LA — LA!

(Na Atlantiku 26.7.1961)

*Za ramo njemu skrila je obraz,
harmonika je valček doigrala.
Joj! Gesta njena je bila dokaz,
da z mano rada zdaj bi pokramljala.*

*Pomislil sem na veter, na prostost,
pragozd valov se je kadil pod mano.
Zaljubljen biti? O — la — la — norost!
Čemu naj bom nemiren neprestano!*

I. Burnik



KAJ PA NAŠI ŠTUDENTJE in študentke

Urednik

VEMO, DA TUDI AVSTRALIA NI BREZ SLOVENSKEGA AKADEMSTVA. Tu mislimo na srednje in visoke šole — High Schools, Colleges, Universities. Vemo, da nekaj naših študira na takih zavodih. Nimamo pa statistike, ki bi povedala, koliko jih študira in kaj. Pa bi bilo jako potrebno, da bi tako statistiko imeli.

Res je že čas, da se slovenska javnost začne zanimati tudi za to stran našega življa v Avstraliji. Ne gre le za to, da bi skušali naše dijaštvo vsaj malo "povezati" — morda vsaj toliko, da bi se medsebojno spoznali. Gre tudi za to, da bi dobili pobudo še drugi, ki so še v nižjih šolah, pa izkazujejo obetajoče talente. Naj bi tudi ti (in njihovi starši) mislili na višje šolanje, ko jim poteče uradna "šolska obveznost".

Drugod po svetu imajo akademiki po slovenskih naselbinah to plat udejstvovanja že precej "v evidenci". Na primer: V Združenih Državah Amerike obstoji živahna organizacija pod imenom SAVA (Slovenski Akademiki v Ameriki). Prireja zborovanja, razstave, izdaja statistike, proglaša, celo poseben AKADEMSKI ZBORNIK. Podobna združenja so v Argentini, na Koroškem, Primorskem, v Španiji itd. Ali naj mi v Avstraliji to pomembno zadevo popolnoma zanemarimo?

Ko pa še v drugih skupnih rečeh in odnosih nismo prišli dosti dalj kot do prirejenja plesnih zabav — bo morda kdo oporekel...

Pa imamo med seboj akademika, ki je bil član Save v Clevelandu, ima skušnje s študenti in je pripravljen tudi tu vsaj stike navezati z njimi po raznih naselbinah. Če se bo dalo kdaj tudi v Avstraliji kaj "organizirati" — kakšna podružnica SAVE? — bo pač pokazala bodočnost. Za sedaj MISLI toplo priporočajo, naj bi se prizadeti odzvali vabilu omenjenega akademika in odgovorili na naslednja vprašanja:

- 1 Ime in priimek
- 2 Naslov
- 3 Leto rojstva
- 4 Ime učnega zavoda (kolegij, univerza...)
- 5 Vrsta študija
- 6 Stopnja študija
- 7 Pripombe

V sedmi točki povejte o sebi, kar hočete. Povejte tudi, če se vam zdi prav, do so MISLI sprožile to zadevo, če bi vas veselilo spoznati druge slovenske študente in študentke v Avstraliji — itd.

Odgovore pošljite na naslov:

Mr. Tomaž Možina
206 Canterbury Rd.,
St. Kilda, Vic.

PRIPOMBA: Naš list bo z veseljem odprt vsem študentovskim zadevam, seveda pa bo objavljala predvsem statistiko in podobno. Osebnih zadev ne bo obravnavala, razen v kolikor bi kdo sam želel. Kdor noče, da bi akademik Tomaž dal iz pisma kaj v javnost, naj pripiše: Zaupno!

Pa še to: Oglase naj se tudi mlajši, ki so zdaj še v srednjih šolah, pa bi pozneje želeli nadaljevati na visokih.



V slovenskih planinah

"MIR LJUDEM NA ZEMLJI"

SPOMENICA KATOLIŠKIH ŠKOFOV

JUGOSLAVIJE TITOVIM VLADI

(Nadaljevanje)

2. Državni zakonik (paragraf 16) odloča: "Osebe, ki se zdravijo v bolnišnicah ali živijo v domovih za ostarele, prav tako one v šolskih taboriščih, dijaških zavodih in podobnih ustanovah, morajo imeti priložnost za izvrševanje verskih vaj v okviru hišnega reda dotičnih ustanov in duhovniki naj jih svobodno obiskujejo, kadarkoli kdo izrecno za tak obisk prosi."

To je dober in pameten ukrep zakona. Na žalost pa moramo ugotoviti, da se odgovorni uradniki niti tega dovolj jasnega zakonskega predpisa ne držijo. **Dijakom v študentskih domovih se ne da svoboda, da bi hodili v cerkev; duhovnikom pogosto ne dajo dovoljenja, da bi obiskali bolne in umirajoče po bolnišnicah in domovih za ostarele.** Položaj mož in fantov v vojski in oseb v ječah ter popoljševalnicah je pa še slabši. Vsaj v primerih bližajoče se smrti naj bi dobili priložnost za prejem zakramentov. Tudi vojaki v aktivni službi naj imajo svobodo iti v cerkev ob nedeljah in praznikih. Prav gotovo bi vojaška disciplina zavoljo tega prav nič ne trpela. Nasprotno — taka svoboda bi zelo ugodno odjeknila med vojaki samimi, prav tako med njihovimi starši in med ljudstvi Jugoslavije na splošno.

3. Stara navada je, da v oddaljenih vaseh, kjer ni cerkve, duhovniki spovedujejo stare in onemogle vernike po domovih. In vendar — poznamo celo vrsto primerov, **da so bili duhovniki zavoljo izpolnjevanja te pastirske dolžnosti kaznovani.** Sodniki, ki nalagajo take kazni, prav gotovo napravljajo hudo škodo skupnosti, ko ustvarjajo upravičeno javno nezadovoljnost z javno civilno upravo v naši domovini.

4. Prosimo, naj nameščenci, delavci, dijaki in šolski otroci imajo prost dan ne samo ob nedeljah,



V RUDEČEM KLJUNU ZELENIM
MU OLJKOVA MLADIKA...
V POROŠTVO SPRAVE IN MIRU.
S. Gregorčič.

temveč tudi na zapovedane praznike, ki jih je samo deset na leto v naši državi.

5. Ker zakon ne dopušča verkega pouka v nobeni šoli, bi bilo popolnoma pravično, **da bi bila po šolah enako zabranjena protiverska propaganda.** Šole so last ljudstva; velika večina našega ljudstva je verna in želi otroke vzgajati v verskem duhu. Duša in srce mladine sta oškodovana, če njihova vzgoja v šoli nasprotuje vzgoji doma in družine. Zlasti učitelji v ljudskih šolah naj bi ostali zgolj pri razlaganju učnih predmetov.

Tudi vemo, da zakon ne omejuje verskega pouka zgolj na štiri stene župnijskih cerkva. Torej je verski pouk dovoljen v vseh cerkvah brez razlike. **In vendar so se našli sodniki, ki so kaznovali duhovnike zavoljo takega pouka v kapelah in vaških podružnicah.** Kaznovali so jih z ječo in denarno globo. Podobna kazen je zadela marsikakega duhovnika, ki je sprejel v pouk otroka brez pismenega dovoljenja obeh staršev, čeprav je otrok prišel prostovoljno. Pa vendar zakon ne zahteva izrecno nikakega podpisa staršev. Poleg tega nekateri šolski vodje odvrtačajo učence od verskega pouka z različnim nezakonitim strahovanjem. Bili so primeri, da so šolske oblasti primorale starše k izjavi, da njihovi otroci nimajo dovoljenja za verski pouk.

6. Cerkev ne more vršiti verskih dolžnosti in niti ne more imeti obstanka brez primernih šol za vzgojo in pouk bodočih duhovnikov. Šole za pouk duhovniškega naraščaja so nujno potrebne. Pravičnost in prava zahteva pameti je, **da država vrne**

Cerkvi njene nekdanje šole v prosto uporabo. To je eden temeljnih pogojev, da se omogoči normalizacija v odnosih Cerkve in države.

7. Iz istega razloga je nujno, da se vrnejo redovnikom in redovnicam njihovi nekdanji samostani in druga poslopja, ki so bila njihova, preden jih je država vzela.

8. Prav tako je nujno, da se vrnejo Cerkvi v svobodno uporabo poslopja za stanovanje duhovnikov, kanonikov in škofov, pleg tega **sploh vsa poslopja, ki so bila last Cerkve pred podržavljenjem.**

9. Nujna potreba je, da se predrugači zakon, ki govori o nacionalizaciji in konfiskaciji najetih poslopj in stavbenih zemljišč; mora se namreč preprečiti nacionalizacija in konfiskacija cerkvenih stavb in šolskih poslopj, semenišč in domov za nastanjenje duhovnikov. Ako se Cerkvi taka poslopja odvzamejo, kako naj obstaja in vrši svojo nalogo? Torej moramo na mestu krepko poudariti, **da se Cerkev ne bo nikdar odpovedala lastništvu** in pravici do rabe konfisciranih cerkva in drugih poslopj.

10. Cerkev čuti dolžnost, da zahteva brezpogojno vrnitev vseh poslopj, kjer se je opravljala božja služba pred konfiskacijo. Nekatero cerkve, kapele in molilnice je država konfiscirala brez pristanka Cerkve in dogovora z njo. Morajo torej priti nazaj v roke Cerkve!

11. Cerkev tudi zahteva, da se ji dovoli staviti nove cerkve in stanovanja za duhovnike, pa tudi popravljati in razširjevati obstoječe. Civilne oblasti bi morale iti na roko in se ravnati do danih zakonih, ko gre za izvajanje omenjenih načrtov.

12. Pokopališča se morajo razdeliti v sekcije in priznane veroizpovedi morajo dobiti na njih lastne oddelke. Duhovniki **morajo imeti prost vstop na pokopališča** in opraviti predpisane obrede ob pogrebih svojih vernikov. Prav tako jim mora zakon garantirati, da v pokopaliških kapelah svobodno opravljajo svojo božjo službo.

13. Država je Cerkvi vzela pravico voditi matične knjige o rojstvih, porokah in smrtih, dotedanje knjige jim je pa pobrala. **Omenjene knjige in dokumenti so last Cerkve.** Zato jih mora država vrniti Cerkvi, vrniti tudi pravico, da Cerkev izdaja veljavne tozadevne izkaze v svrhu verske uporabe.

14. Škofje bi želeli, da imajo dijaki, ki se pripravljajo na duhovniški stan, pravico uporabljati državna transportna sredstva, pa tudi zdravniško in bolniško oskrbo tako kot je preskrbljeno za ostale dijake. Saj velika večina dijakov, ki žele postati

duhovniki, prihaja iz siromašnih družin. Prav tako bi bili škofje državi hvaležni, če bi njihovi dijaki uživali enake predprave v zadevi vojaške službe, kot jih uživajo dijaki v državnih šolah.

15. Tisk je dandanes vsakdanja potreba vseh ljudi Cerkev ne more z uspehom opravljati svoje naloge, ko nima modernih sredstev komunikacije. **V predvodni Jugoslaviji je Cerkev lastovala** okoli 150 različnih verskih listov in časopisov, ki so redno izhajali. **Danes obstajata samo dva majhna mesečnika. Kake verske knjižice je treba le na roko razmnoževati, ker je tiskanje zanje prepovedano.** Cerkev bi morala imeti vsaj eno lastno tiskarno za svoje nujne potrebe. Torej vsaj ena tiskarna od vseh konfisciranih naj bi se Cerkvi vrnila, ali vsaj dovoljenje naj bi se dalo Cerkvi, da si sama omisli novo tiskarno, pa čeprav bi bilo treba vso opremo dobiti iz tujine. Cerkev bi morala imeti svobodo, da sama organizira in vodi za to potrebno osebo. Državne tiskarne bi pa tudi morale sprejemati v tisk verske spise pod enakimi pogoji; kot sprejemajo vsa druga tiskarska naročila. **Neznosno je, ako poedini delavski sveti smejo odklanjati tiskanje knjig in drugih naročil v verske namene.** Po trenutno obstoječih državnih zakonih ima Cerkev vso pravico tiskati in izdajati verske spise, toda v praksi se ji ta pravica le prepegosto odreka.

16. Škofje radi priznavajo, da trenutno nihče od njih ni v zaporu; tudi število še zaprtih duhovnikov je nizko in zločini nad duhovniki so zdaj mnogo redkejši kot so bili. Vendar po nekaterih krajih sodišča nastopajo zoper duhovnike za prestopke, ki so v tesni zvezi z njihovimi verskimi dolžnostmi — nastopajo mnogo strožje kot zoper razne prestopke, ki jih zagreše člani drugih poklicev in stanov.

17. Nikakor ni brez podlage bojazen in zaskrbljenost, da **sodišča obračajo črko zakona zoper duhovnike in verne laike vse drugače kot zoper druge.** Da, sodišča pogosto zakrivijo nečedno diskriminacijo, ko gre za kako cerkveno zadevo. Imamo sodišča, ki si osvajajo nepisano in neopravičeno postavo, češ **da je duhovnik vedno kriv**, pa naj ga toži kdorkoli in za karkoli. Tudi ni bilo težko opaziti, da sodišča najrajši pošljejo **duhovnika v zapor za božič ali veliko noč.**

18. Vprihodnje naj tudi preneha vsak pritisk na duhovnike od strani državnih in lokalnih civilnih oblasti, da bi se vpisali v takozvano strokovno društvo dušebrižnikov. To naj se po zakonu strogo prepove.

(Konec str. 319)

TONČEK IZ POTOKA

Povest

Spisal p. Bazilij, ilustriral Fr. Gorše

Da, Tonček je dostikrat mislil na dom. Zdaj šele je čutil, kaj mu je bila domačija v Potoku, kjer mu je sleherni stvarca zbužala mladostne spomine. Kaj bi dal, ko bi mogel še enkrat nazaj v brezskrbna leta, ko je kričal po pašniku, gradil čebelnjak in poljubljajl roko gospodu Hudoverniku! ... Pa je vse minulo in za vedno utonilo nekje v globini. Kakor kamen, ki ga vržeš v vodo... Tončku so zdaj v resnici pognali pod nosom brki in sam si je služil vsakdanji kruh. Želja, da bi na domači grudi zagrabil ročko očetovega pluga in zaoral ali pa stregel z žitom očetovim mlinskim kamnom, je včasih zažarela kot ogenj. Toda vedel je, da je neizpolnjiva. Moral je zdoma, ker je bil mladi na poti. Da bi postal kovač pri sestrinem možu, je bil tistikrat vse prešibak...

V Stični se ni pogosto oglašal, dasi je tolikokrat zahrepenel po ljubkih dolenjskih gricah in cvičku in domačiji v Potoku. Preden je odšel na Bled, je skočil čez nedeljo domov. Drugič pa se je odpravil na Dolenjsko, ko ga je cesar poklical k naboru. Z velikim rdečim šopkom za klobukom je s poštnim vozom potoval v Višnjo goro, kamor je bil pristojen. Tam se je sešel s celo kopico nekdanjih sošolcev, ki so prišli na vojaški pregled iz stiške strani.

"Potrjen!" je slišal naš Tonček in po dolenjsko zavriskal.

Ko bi ga ne vpisali k vojakom, bi gotovo ne obiskal svojega rojstnega kraja. Tisto pa ne, za vse na svetu! A tako so ga stiški fantje sprejeli na svoj okrašen voz. Vsi skupaj so med veselimi petjem in glasovi harmonike privrskali v Stično. Bratovim in sestrinim otrokom, ki jih je bila zdaj že cela vrsta, je prinesel v vseh žepih piškotov in sladkorčkov. Saj Tonček ni hotel biti podoben skopji teti Mici. Še Neža je dobila od brata zavitek sladkarij.

"Za vse frnike in podobice, za katere sem te nekoč zgoljufal," se je pošalil.

Materi je prinesel poleg sladkorčkov svilen naglavno ruto. Smilila se mu je. V dve gubi so jo stisnila leta in žalost. "Včasih je z Mico malo boljše, a dosti ne. Samo Janez me še s prošnjami zadržuje, da ne grem na Vir," mu je tiho potožila.

Po kosilu se je Tonček odpravil po dolini proti Izirku. Že v Ljubljani se je spomnil prilikavega reveža Florijana in mu kupil zavoj tobaka. To ga je bil "možiček", kakor so ga klicali vaščani, vesel! Stanoval je tam ob izviru Stiškega potoka. Sam je zgradil bajto za svojo številno družino. Dvojne stene je spletel iz šibovja ter vmes natlačil ilovice, a kos zemlje mu je daroval potoški Miha.



"Tak si, kot je bil rajni oče", je možiček Tončku stiskal desnico in se zahvaljeval za tobak. "Miha mi je vselej pomagal, kadar sem bil v zadregi. Še krsto mi je zbil in jo sam pripeljal k meni, ko mi je umrl Andrejček. Saj se spominjaš."

Da, Tonček še dobro pomni, kako je tistikrat možiček privekal v Potok. Oče je šel takoj v delavnico in vzel oblič v roke. Danes je on osrečil Florijana z malenkostnim darom ter mu obudil spomin na očeta. Samo ta misel se mu je zdela dovolj velika nagrada za dobro delo.

"Kadar bom spet prišel, se bom oglasil. Na, to imaš za otroke!" mu je stisnil v roke nekaj denarja.

Tonček je bil že daleč od bajte, ko je Florijan še vedno stal na pragu in gledal za njim. Krog možička so se nagnetli otroci. Kakor piščalke v orglah: od sedemnajstletnega dekleta do triletnega srajčkarja.

"Menda me je sam oče spomnil, da sem kupil Florijanu zavoj tobaka," je bil Tonček sam s seboj zadovoljen. Res mu ni bilo žal, da se je potrudil v Izirku. Namesto očeta, ki je gotovo zadovoljen s svojim najmlajšim...

Doma so ga medtem iskali stiški fantje. Z vozom so prišli ponj in moral je k Boltiču, kjer je potem dolgo v noč pela harmonika. Precej štefanov je plačal "Ljubljančan", da so fantje kar gledali. Pokazati je moral, da že sam zasluži. In končno: potrjen je za vojake. To pa ni kar tako in se ne zgodi vsak dan!...

★

IZ JUGOSLAVIJE BEŽE

"Klic Triglava",

avgust 1961

LANSKO LETO JE V TRSTU ZAPROSILO italijanske vlasti za politični azil okoli 4.800 oseb. Tržaško taborišče San Sabba je namreč ostalo edino zbiralno taborišče v Italiji, odkar so zaprli onega v Capui in drugega v Cremoni. In tu v Trstu se odloča usoda teh beguncev. Čeprav z njimi postopajo mnogo bolj dostojno kot pa so to delali pred nekaj leti, ko so jih vračali v Jugoslavijo v množicah, jih kljub temu še vedno vrnejo okoli 15%, lani med 700 in 800. O političnem azilu odloča zdaj posebna komisija, v kateri je predstavnik Visokega ko misarja Združenih narodov za begunce in predstavnik rimske vlade. Pri svojih sklepih se komisija naslanja na Ženevsko konvencijo (1951), ki jo je Italija ratificirala tri leta pozneje in je s tem postala italijanski zakon. Po njej ni dovolj, da begunec izjavi, da mu ne ugaja jugoslovanski komunistični režim; na nek način mora dokazati, kaj je režim prizadejal huđega njemu in njegovi družini.

Vendar pa ostane odločitev komisije tajna vse do zadnjega trenutka, ko naj bi begunec zapustil zbiralno taborišče. Šele tedaj zve, ali bo premeščen v kakšno taborišče v notranjosti Italije (Capua, Carinaro di Aversa, S. Antonio, Latina) ali pa bo vrnjen v Jugoslavijo. Vsled tega vlada vedno v San Sabbi gotova nervoza, ki jo izkoriščajo nekateri prenapeteži ali tuji agenti; tako zlahka pride do kakšnih neredov in nasilstev. Ta negotovost je tudi vzrok, da okoli 20% beguncev zbeži iz San Sabbe v Francijo; kdor prekorači reko Rhone in prispe v Pariz, je rešen, sicer pa ga francoske oblasti vrnejo.

Na ta način potem ostane za emigriranje preko morja okoli 3.000 oseb. To vprašanje je zdaj bolje urejeno kot pa je bilo prej, tako da je lani n. pr. bilo preseljenih preko morja več beguncev kot pa jih je prišlo v Italijo. Seveda pa je še vedno najhujše s tistimi primeri, ki so že vsa leta prej povzročali največ preglavic, ker so se jih otepale vse države po vrsti: ostareli, kronično bolni, invalidi in po dobno. Za te primere se včasih zavzame švedska. Sicer pa je do zadnjega šlo še vedno največ beguncev v Avstralijo, kjer je postopek najhitrejši. Dasi je upati, da bo avstralska vlada vztrajala pri od ločitvi, da dvigne svoje prebivalstvo letno za 1% s pomočjo imigracije, se je ven-

dar zadnje čase bati vsled gospodarskih razmer tam, da bodo omejili nekvalificirano delovno silo. To utegne kajpak močno pri zadeti begunce v San Sabbi, zlasti še, ker "Refugee Migration Service", ki posluje v okviru ameriških ambasad, že itak smatra jugoslovanske begunce kot drugovrstne, ko gre za to, kdo bo nosil stroške prevoza in naselitve. Vrata v Združene države so sicer z novim zakonom odprta, toda normalna kvota za Jugoslovane še vedno stoji na letu 1947. Kanada je skoro povsem ustavila imigracijo; sprejema le najbližje svoje.

Za emigriranje skrbe prostovoljne organizacije kot National Catholic Welfare Conference (USA), World Council of Churches (Ženeva), International Rescue Committee (za študente in intelektualce) ter HIAS za žide. Poleg že omenjene Refugee Migration Service pomaga pri tem tudi Medvladni odbor za evropsko selitev.

Letošnje število beguncev iz Jugoslavije je nekoliko višje od lanskega. Od teh je okoli 40% Hrvatov, 25-30% Slovencev, 15-20% Srbov in 10-15% Macedoncev, manjšin in drugih (doslej preko 300 Albancev).

Jugoslovanska meja je dobro zastražena, vendar pa ni minirana, a včasih le pride do streljanja. Kaže, da polovica poskušanih begov ni uspešna. Take prepeljejo najprej v zapor v Sežano, od tam pa v zbirališče Brestanica (Rajhenburg), odkoder pošljejo Hrvate v Zagreb, Srbe pa v Beograd itd. Zajetim beguncem potem navadno sodijo krajevna in nižja sodišča; kazen: od enega do šest mesecev, včasih s pretepanjem že v Sežani.

Od tujih beguncev iz Jugoslavije jih največ beži iz taborišča Gerovo v Gorskem Kotaru. Kaže, da zadnje čase režim tolerira to.

Kaj je končno najpogostejši razlog za pobeg? Begunci izjavljajo, da siljenje v partijo ali slab postopek, če so bili starši četniki ali ustaši.

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

£ 2-0-0: Anton Hercog, Josip Medven, Anton Žitnik;

£ 1-0-0: Franc Mautner, Janez Mavko, Milan Lukač, Marija Kos, Bernard Sever, Jožica Grošelj, Ivan Božič, Vlado Strašek, Dr. M. Colja;

£ 0-10-0: Miroslav Colja, Albert Škerlj, Gabr. Čefarin, Karl Lenarčič.

Najlepša hvala in Bog obilno povrni!

★ Naš cerkveni pevski zbor, če ga že smem tako imenovati, ko je šele v povojih, se zbira vsak četrtek ob sedmih zvečer v Padua Hall-u. Vsakdo, ki ima dobro voljo in seveda tudi glas, je gostoljubno vabljen. Enkrat na teden se pa že da odtrgati urica za pevske vaje. Vem, kaj pomeni dober cerkveni zbor, videl sem pa tudi v teh petih letih delovanja med avstralskimi Slovenci, kako težko je kaj organizirati in izpeljati. Od samih obljub še nobeden ni bil sit, od obljub se še noben Prosvetni dom ni pozidal in tudi noben pevski kor napolnil s pevci. Večkrat se mi cede slinice po mogočnem pevskem zboru na slovenski župniji sv. Vida v Clevelandu, ali pa na fari sv. Štefan v Chicagu...

S tem pa ni rečeno, da sem spremenil svoje mnenje o **ljudskem petju**, četudi so mnogi radovedneži zaman listali po Mislih, da bi našli moj odgovor dopisniku iz Richmonda. Morda boste kdaj v bližnji bodočnosti čuli odgovor **iz ust "pojočega misijonarja"**, p. Odila, ki ta mesec prihaja med nas iz Amerike. Vem le eno: pevec je med Slovenci dovolj in dobrih, le požrtvovalnosti manjka. In kjer ni te, ne more biti pevskega zbora. Ostaneta torej le dve možnosti: imeti tiho mašo, ali pa ljudsko petje, pri katerem lahko sodeluje vsakdo, ki ima kaj "štíme" v grlu. Osebo imam raje petje kot pa tišino, pa četudi ni ubrano kot bi moralo ali moglo biti. Slovenski duši je veselje do petja prirojeno — samo škoda, da ji ni prirojena tudi — požrtvovalnost...

★ Na prvo nedeljo v septembru se je med mašo prvič oglašil naš otroški pevski zborček. Otroci Slovenske šole so peli, res prvič malo plašno, a za svoje število kar dobro. Torej tudi v petju se vezbajo naši malčki. Učiteljica Anica ima res lepe uspehe in zasluži čestitke.

★ Hrvatino Sandro sem peljal ono nedeljo od slovenske šole domov, da jo ni bilo treba atu priti iskat. Vprašal sem jo za naslov. Odgovorila mi je prav "po naše": "Walker Street..." Popravil se jo in izgovoril ulico v angleščini: "Walker Street si mislila reči, kajne?" Sem pričakoval kak otroški izgovor, češ da je mamo slišala tako reči. Toda ne! Dekletce se je nasmejalo in se izgovorilo: "Saj vem, da je tako angleško, ampak jaz sem hotela povedati po — slovensko..." Pa me je spravila v koš, da ji nisem vedel kaj odgovoriti.

★ Poročati moram zopet o smrtnem primeru med našimi izseljenci. Časopisje je pisalo o nesreči, ki se je dogodila dne 6. septembra zjutraj v Mt. Gambierju, S.A. Štiridesetletni **Janez Sluga** je vozil tovorni avto, naložen s hlodi, na državno žago. Na Millicent Road, nekako dve in pol milji iz mesta, bi moral prečkati železniško progo. Verjetno je prepozno opazil, da se bliža tovorni vlak, ki je vozil iz Mt. Gambierja proti Tailem Bendu. Hotel je preprečiti udar, a teža tovora je pognala avto s ceste, da je treščil v nasip ob železniški prog. Hlodi so pritisknili na voznikovo kabino in jo zmečkali. Policija in delavci so morali avto raztovoriti, da so mogli do Janezovega trupla.

Pokojni Janez je bil rojen dne 16. aprila 1921 v Kriškem, tako sem razbral iz njegovega pasporta. Njegovemu očetu je ime Peter, eni sestri pa Marija in živi v Kanadi. Janez je emigriral v Avstralijo pred nekako desetimi leti. Pokopali so ga dva dni po nesreči na mt. gambiersko pokopališče. — Naj počiva v miru, sorodnikom pa naše sožalje.

★ Naše vsakoletno romanje se bliža. Na prvo nedeljo v novembru bomo spet odšli po slovenski maši izpred cerkve z avtobusi na naše pokopališče, nato pa v Sunbury na procesijo. Narodna noša ne sme nobena manjkati, da bo naša skupina bolj peštra. Prosil bi samo, da se vsakdo, ki se želi romanja udeležiti, pravočasno prijavi na moj naslov. Čimprej vem za število romarjev, tem laže bo organizirati vse potrebno.

POZOR! POTUJETE v RIM — ITALIJO?

Prenočišče, hrana, ogled Rima itd, vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

HOTEL — PENZION BLED

Via Statilia, 19 — Telefon 777-192 - Roma

Se priporoča in pozdravlja, Vaš rojak

VINKO A. LEVSTIK

Izrezite in shranite!

— Pišite nam za cene in prospekte!

IN ZDAJ CELO OČE TRUNK!

GOSPOD JURIJ TRUNK, slavno znani koroški rojak, menda edini še živeči slovenski delegat na mirovni konferenci po prvi svetovni vojni itd. itd., živi kot upokojen župnik v San Franciscu. Doživel je že 90letnico življenja in vse kaže, da bo doživel tudi 100letnico. Bog ga živi!

Še pri tej starosti je tako bister, da vsak teden napiše svojo znano kolono PISANO POLJE v Amerikanskem Slovincu. V njej obdeluje vse mogoče svetovne in naše lastne narodne probleme, pa ima na vse prav poseben svojski pogled. O komunizmu na primer zelo nerad reče kaj več kot "ta rdeča roba", ali pa "rdeče muhe." Če je le prisiljen reči kaj več, se kar pozna, kako se mu roka tresse. Mož je pač Slovan do zadnje kaplje koroške krvi in Rusija je slovanska — marsikaj ji je treba na ta račun odpustiti, češ: "rdeče muhe" bodo vzele konec, slovanska Rusija bo ostala in vladala do črte Ščetin — Trst...

Tudi do "rdečih muh" v Titovini je dokaj pri-

zanesljiv. Med najhujšimi sodbami ali obsodbami razmer tam navadno beremo TOTI TITO ali: Tito je Tito! Prav kakor o razmerah naprej tja čez: Hruščev je Hruščev, Rusija je Rusija. — In mož misli, da je zelo veliko povedal.

Tamle poleti enkrat je pa napisal nekaj, da nehote vzklikneš: Zdaj celo oče Trunk! Takole se bere v PISANEM POLJU:

Bo Slovencev konec? V Jugoslaviji je bilo ljudsko štetje. Nad 18 milijonov jih je. Povsod so številčno napredovali, le Slovencev je od zadnjega štetja manj. Bodo izumrli? "Dežela ljuba, kje ležiš, ki jezik moj mi govoriš?" Okoli Trsta je opasno, na Koroškem že obupno. Ampak nazaj gre tudi pod Jugoslavijo! Tam "znanci moji še žive, prijatli moji v grobeh spe." Pa preti biti vsega konec. Res to-le razlog za nazadovanje? "Tam sem videla neštete solze mater in slišala njih tožbe: Moj sin ne mara hoditi več v cerkev in se norčuje iz vere. Moja mladoletna hči bo nezakonska mati, pa niti ne ve, s kom. Moj sin se je ločil pri svojih enaindvajsetih letih. Gorje nam! Kje je naša rešitev?" (A.S. št. 24, str. 5.)

Obupno, če je tako.

IZ MATIČNIH KNJIG NSW.

Krsti

V South Hurstville je v ondotni cerkvi prejel sv. krst dne 13. avgusta Frank Marino Fornisari, drugi sinček Luciana in Norme r. Braini. Botrovala sta Edi in Milena Fornisarič.

V Annandale je prejel prvi sv. zakrament Rajko Matelič, prvorojenec Leopolda in Rozalije r. Ostanek. Botrovala sta Alojzij Sotlar in Ivanka Kovačič.

V Paddingtonu smo opravili dopolnilne obrede sv. krsta dne 1. oktobra na dvojčkih, ki sta: Janezek in Marija Marta Mivec, sinček in hčerka Janeza in Marije r. Ponikvar. Rojena sta bila v Coommi in krščena "v sili", ker so se bali za njuno življenje. Pozneje se je družina preselila v Sydney (Marrickville), dvojčka sta se dobro razvila in krepka dočakala dopolnilnega obreda. Boter in botrica: John in Jožefa Porok.

V Enfieldu so krstili v nedeljo 8. oktobra Juliano Ano Miklavčič, hčerko Jožeta in Marije r. Vadjnal iz No. Strathfielda. Tako sta bratca Janezek in Stanko dobila ljubo sestrico. Botrovala sta Franc in Angela Šajn.

Vsem najlepše čestitke in vsestransko božje varstvo!

ROMANJE

V PENSHURST

V nedeljo 29. oktobra, to je na praznik KRISTUSA KRALJA.

Električna železnica od "Central" postaja na jugozahod — 13 postaj.

Od postaje v Penshurst do cerkve tri minute po Penshurst St. do Forest Rd.

Za avtomobiliste od vseh strani lepe ceste

S P O R E D :

Od 2 — 2:30 zbiranje za procesijo ob cerkvi

2:30 procesija z molitvijo rožnega venca

3:00 pridiga v cerkvi (P. Odilo), pete litanije M.B. in blagoslov.

* * *

Po pobožnosti prijateljski sestanek v dvorani.

Tombola! Čajanka!

NI JE POTI NAZAJ...

XI.

MINILO JE SPET LETO IN PHILLIP je zastoj ugibal, kaj početa Bennilong in Colebee. Nekoč so pa vojaki sporočili, da se črni mož drži tam nekje, kjer je danes Manly, in se nič preveč ne skriva. Takoj je sedel Phillip v čoln in dal veslati v tisto smer. Res ni bilo treba dolgo iskati, Bennilong se je prikazal kot sam od sebe in ni kazal sovražnosti. Phillip mu je ponudil pijače. Sprejel jo je in potem brez odpora sedel v čoln, z njim pa njegov novi prijatelj z imenom Immerawanye. Phillip je oba sprejel v svojo hišo, nič več kot ujetnika, ampak svobodna prijatelja in zaveznika belih. Kdo bi mogel biti bolj vesel tega uspeha kot Beanga Arthur Phillip?

Čas je tekel. Črnca sta se privajala novemu življenju. Nista se še odrekla šumi, zdaj pa zdaj sta se za kak dan ali delj vrnila vanjo, pa vselej spet prišla nazaj k belim. Med njimi se nista branila obleke — kratki "kilt", znano škotsko krilo, ju je že čedno približal civilizaciji. Še bolj pa angleške besede, ki sta jih dokaj pridno pobirala.

Nasprotno se je pa tudi Phillip in še marsikdo med belimi šolal pri njima in se res mnogo naučil. Napraviti ogenj "po avstralsko", loviti ribe s posebnim kopjem, ki je imelo z nitjo iz človeških las pritrjen kengurujev zob namesto trnka — te in podobne umetnosti so kmalu nehale biti skrivnost. Oba črna moža sta bila belim posebno koristna pri ekspedicijah v notranjost dežele, ki so segale globlje in globlje. Poznala sta svet, določala smer in brala sledi bolje kot belci knjige.

Dobri dve leti je trajala ta medsebojnost in zaupanje je postalo neomajno. Črncema je bilo manj in manj dolgčas po življenju v šumi, Phillipu je pa raslo hrepenjenje po Angliji iz meseca v mesec. Dobil je dovoljenje za povratek v domovino in v decembru leta 1792 je bilo vse v redu za odhod. Kaj naj bi bilo bolj naravno kot to: Bennilong in Immerawanye — pojmeta z njim...

XII.

Množica ljudstva se je nabrala ob zalivu, da izkaže zadnjo čast prvemu guvernerju, tako zelo zaslužnemu Arthurju Phillipu. Marinarska godba je zaigrala, množica se je razgibala in mahala v slovo. Med njo so bili pomešani tudi že posamezni

črnci v "kiltih", ki so se bili po zgledu prvih dveh seznanili z belci in se vsaj za kak čas zadržali med njimi.

Slovo in voščilo za srečno pot ni veljalo le guvernerju, množica je vzklikala tudi Bennilongu in Immerawanyu. Stala sta na krovu v svojih kiltih in navdušeno odzdravljala za mahanjem rok, dokler je bila množica vidna. Ko so pa zavozili že skoraj na odprto morje, je Bennilong opazil na obali trumo drugih domačinov brez "kiltov", ki pa niso mahali v pozdrav ali slovo, vihteli so sulice in kopja. Bennilong je razumel, da mu skušajo dopovedati: Doživeli smo sramoto, da naša rojaka v obljemu z belimi neseta na prodaj našo tisoč in tisočletno svobodo...

Vožnja po morju je bila brez konca in kraja. Res je, belcem so dali domačini pravilno ime: Oddaleč-prišli. Ali je pa prav, da si dva avstralska črnca služita nov priimek: Daleč-odšla? Potovanje je vse prej ko prijetno, sonce počasi ostaja doli na jugu, nič več tako ne greje, mraz se zajeda prav v kosti. Skesati se pa ni več mogoče, kam boš pa bežal? Res je Phillip skušal svoja prijatelja na vse načine zabavati, razkazovala in razlagal jima je celo vrsto novih reči in ju izpopolnjeval v angleščini, da bi se kar mogoče postavil z njima v domovini. Vendar sta se siromaka počutila vedno bolj tujca.

Končno se je pokazala spet zemlja — rodna zemlja velikega Be-ange. Toda kakšna? Vsa zavita v gosto meglo, kot je njuna zemlja tam daleč ni poznala. Sonce je komaj za kak čas skoznjo prodrlo. In kaj naj rečeta o bivališčih belih ljudi? Visoke hiše, vse sive in puste — ali more človek dihati v njih? Kje je ostala sproščenost avstralskih nepreglednih planjav?

Phillip jima je preganjal tesnobo s tem, da sta se morala neprestano kazati angleški gospodi in samemu kralju.

"God save the King!" sta pozdravljala Be-anga vseh Be-angov, plesala pred njim svoje bojne plese in pila vino iz njegovih kleti. Le napol sta dojemala, kakšna velika čast jima je bila dodeljena. Tudi ostala gospoda ni varčevala z vinom. V pogostni omami sta pozabljala na svoje izkoreninjenje. Ko sta se streznila, je črno srce vpilo in prepilo vse drugo:

"Nazaj domov! Nazaj domov!"

XIII.

Medtem je Phillip dosegel, da je kralj sprejel njegovo odpoved in mu odkazal pokojnino. Bolehen in naveličan tujine, kot je bil, se je umaknil v samoto na svoje posestvo. Avstralska prijatelja je pustil v Londonu, da čakata na imenovanje novega guvernerja in odpotujeta z njim nazaj v svo-

jo črno domovino. Vedel je, da je to zanju edina rešitev.

Toda to se ni zgodilo tako kmalu. Črncema se je hrepenjenju po domovini pridružilo zdaj še domotožje po Phillipu. Kar nič več se nista znašla. Posebno Immerawanye ni mogel nič več preganjati notranjega odpora, ni maral med ljudi, želel si je samotne, počutil se je bolnega. Celó jedi je odklanjal, omame od pijače se le ni branil. Ker so pa njegovi varuhi uvideli, da ga to dokončno uničuje, so mu dajali vina komaj po požirkih.

London je postajal za oba črnca bolj in bolj nemogoč. Visoka družba, ki se je sprva navduševala zanju, se je ohladila. Kdo se bo zanimal za divjaka, ki sta postala taka pusteža? Našli so jima bivališče na deželi, kjer je bilo več sonca in zraka, tam naj počakata na odhod, saj bodo pač kmalu imenovali in odposlali novega guvernerja.

Pa se je le vlekló. Iz velike štirioglate sobe je Immerawanye strmel skozi okno v nepoznan svet in zastoj ugibal, kakšen smisel naj ima to čakanje v nedogled. Sonca je začelo kmalu zmanjkovati, jesenske megle so pokrivalo pokrajino, trava ni več rasla, drevesa se otrsela listja in molila žalostne gole veje od sebe. Mraz je grizel v kosti, potegnil je žvižgajoč veter in izpod neba se je vsulo kakor belo perje neznanih ptic. Kako vse drugače kot v Avstraliji!

Še bolj sta se možaka zaprla v svojo sobo in sama vase. Niti ob oknu sedeti in sanjati o domovini ni bilo več vredno. Immerawanye se je vrgei na posteljo in preležal, večinoma tudi prespal noči in dneve. Bennelongu se ni dosti drugače godilo, le

spanec pri njem ni bil tako doma. Pogosto mu je šlo na živce, ko ni mogel spati, tam iz drugega kota mu je pa udarjalo na ušesa bučno smrčanje tovariša.

Nekoč je nenadoma utihnilo. Bennelong je mislil, da se je njegov drug spet enkrat do dobra prebudil in bo mogoč z njim pogovor, ki bo obema tako dobro del.

"God save the King, Immerawanye, ali pa tudi ne, samo da prideva spet enkrat odtod. Menda ne bo več dolgo."

Zastoj je čakal na prijateljev odgovor. Poklical ga je glasneje. Nič! Stopil je k njemu in mu pogledal v obraz. Postalo mu je jasno, da je tovariš resno bolan...

Kaj pa zdaj? Nikjer čarovnika, da bi ga pozval, naj pride s svojimi čari, o drugačnih zdravilnih ni imel pojma. Ali naj pusti prijatelja, da mu življenje ugasne kar tako?

Nagonsko je planil iz sobe in k večnim vratom, da vsaj nekoga priklíče. Obstal je kot ukopan. Dokler je neslo oko, je ležal sneg, segajoč do kolen. Skozi okno se ni dalo videti, kako na debelo leži, saj Bennelongovo oko ni bilo vajeno take presoje. Zakričal je kar na slepo in se obrnil nazaj. Ni pomislil, ali je koga priklícal ali ne, brž je bil spet ob ležem črnem rojaku...

Ležal je mirno in na krik se ni ganil. Bennelong ga je dregnil — nič! Prislónil mu je uho na prsi — nič! Obrnil mu je glavo — steklene oči mrtveca so mu strmele nasproti!

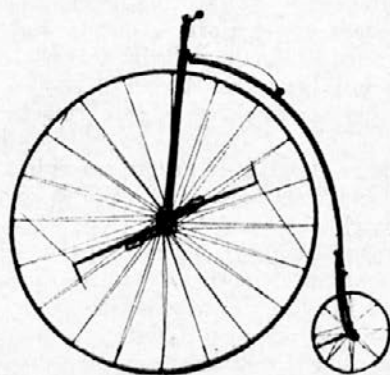
(Pride še)

VELOCIPEd — BIKELJ — KOLO

VELOCIPEd — BIKELJ — KOLO

SLIKA KAŽE, KAKŠEN JE BIL BIKELJ, ko sem ga prvič videl. Moralo je biti nekako leta 1895. Imeli so ga bratranci Trobci, po domače Gugljevi iz Loga pri Polhovem Gradcu. Potem je moj spomin na bicikelj zaspal, ko sem ga nekoč pozneje spet videl, je imel že "normalno" obliko.

Zdaj berem, da je take biciklje začel izdelovati neki Francoz leta 1861. Ime jim je bilo velociped. V modi so baje bili skoraj do konca stoletja. Ta ugotovitev se kar ujema z mojim spominom. Berem tudi, zakaj sta bili kolesi tako neenakomerni. Šlo je za to, da kolesar, ki je težko gonil bicikelj z železnim kolesom, z enim pogonom pokrije kar največ daljave na svoji poti. Da pa vozilo ni bilo pretežko, so zadnje kolo kar mogoče zmanjšali. Ko so pa iznašli "fajrlauf" in gumijaste plašče za kolesa, je bicikelj začel dobivati nove oblike, itd.



Berem tudi, da so Kitajci že pred tisoč leti poznali neke vrste bicikelj. Rusi pa da trdijo: Preden se je Kitajcem kaj sanjalo o biciklju, ga je iznašel neki ruski kovač, samo njegovo ime so pozabili... P.B.A.



KOTIČEK NAŠIH MALIH

Ljubi moji otroci: —

Zopet se vam oglašam s kratko povestico.

Bilo je lepega pomladnega dne. Na vedrem nebu je sijalo sonce, na ozelenelih vejah so prepevali ptički. Na mehki pisani trati se je igrala gruča otrok. S sabo so imeli veliko novo žogo.

“Kadar jo brenem jaz, odleti najdalje”, se je pohvalil Jožek ter zadovoljno gledal za žogo, ki se je kotalila proti drevesu. Tam se je odbila in obležala na trati. Otroci so se podili za njo. Kdo jo bo prvi dosegel?

Ob drevesu je stal kuštrav deček. Že dalj časa je plaho opazoval igrajoče se otroke. Kako rad bi se jim pridružil! Ko je zagledal v travi ležečo žogo, jo je brez pomisleka brenil in glej — švignila je mimo drvečih otrok, ki so se obrnili in hajd za njo.

Jožek je stopil k dečku ter mu dejal:

“Veš kaj, žoga je moja in z njo se igrajo samo moji prijatelji.”

“Ali jaz nisem, saj hodiva skupaj v šolo?”

“Ti umazanec, pa bi rad bil moj prijatelj!”

Deček je odšel s povešeno glavo.

Zvečer je Jožek od utrujenosti kmalu zaspal. V sanjah je videl tistega skuštranega plahega dečka. Jezus ga je držal za roko in rekel:

“Jožek, pogledj, to je moj poseben dober prijatelj. Mame nima. Včeraj je zelo jokal in klical mamo. Kaj si mu storil?”

S težkim srcem je šel Jožek zjutraj v šolo. Tisti mili očitajoči pogled ga je spremljal...

Popoldne se je rajanje na trati ponovilo. Jožek je bil zelo raztresen. Ko je pri oodaljenem drevesu zagledal tistega dečka, je stekel k njemu, ga prijel za roko in ga potegnil za seboj. Ostali otroci so ju strme gledali.

“To je Janez, moj novi prijatelj, in se bo odlej vedno z nami igral. Kajne, da se strinjate?”

“Seveda!” so kričali otroci. “Janez, le bodi pri nas.”

Prijeli so ga za roko in v krogu zaplesali. “Ringa ringa raja” je odmevalo po trati. Na modrem nebu se je smejala sonce. Drobná marjetica je zadovoljno kimala z belo glavico in v krošnjah dreves so lepše zažgoleli ptički.

Kajne, otroci, kako lepo je spomladi. Vem, da se tudi vi tako igrate in ste mi zato pozabili pisati. Le igrajte se, bodite veseli in pridni. Če boste kje videli Janezu podobnega dečka, ga vzemite medse!

Prejšnji mesec so otroci naše šole zapeli pri sv. maši, pa še zmotili se niso. Starši so jih bili zelo veseli, še bolj pa jaz. — Lep pozdrav vsem!

Vaša Anica.

Najboljši spis ta mesec

V soboto zvečer sva šla z bratom zgodaj spat, kajti v nedeljo je bilo treba zgodaj vstati. Mama je rekla, da pojdemo na izlet.

Zjutraj smo šli k sv. maši. Ko smo prišli domov, se je vsem zelo mudilo.

“Kam pa gremo na izlet, atek?” sem vprašala.

“Na Mt. Buffalo”.

“O, tam je sneg!” sem rekla. “Potem pa le hitro. Jaz bi že rada bila tam.”

Čez pol ure smo bili že v avtu. Dom smo zapustili ob deseti uri. Na hrib Mt. Buffalo smo prispeli ob dveh popoldne. Kar nam je mama dala za jesti, nam je zelo teknilo na svežem zraku.

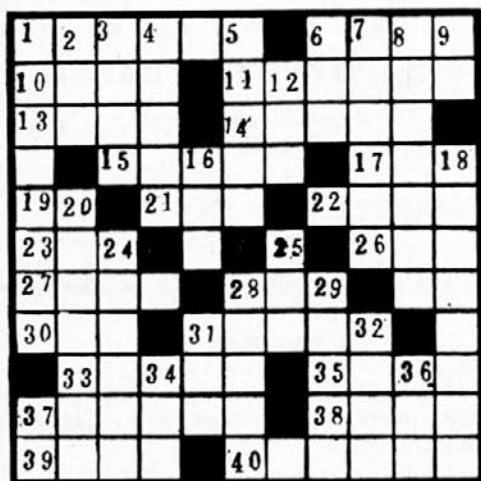
Ko smo se najedli, smo napravili sneženega moža. Moj brat in jaz sva delala kepe. Stric je stal ob strani, jaz pa grem ter mu rečem: “Stric!” On se obrne, jaz mu pa vržem kepo. Tako smo se smejali! Začeli smo se vsi kepati. To vam je bila velika borba! Nato smo še z aparatom posneli nekaj lepih slik.

Mračilo se je že, ko smo krenili domov. Vsi smo bili zelo dobre volje.

Majda Pleško.



KRIŽANKA



Vodoravno

- 1 besednjak
- 6 bivališče, stanovanje
- 10 krpa, loputa (angl.)
- 11 mesto na Portugalskem
- 13 domača žival, samec
- 14 produkt možganov
- 15 vodi dekanijo
- 17 osebni zaimek, 4. skl. množ.
- 19 on (nemško)
- 21 vladar nekdanje Rusije
- 22 znan ognjenik
- 23 ga imaš pred očmi

- 26 kratica za Atlantik
- 27 moško ime
- 28 nasilna tatvina
- 30 kakor 21 zgoraj
- 31 dama, gospa (angl.)
- 33 zmešnjava
- 35 pot, cesta (angl.)
- 37 včeraj zvečer
- 38 identično
- 39 reka na Češkem (nem.)
- 40 mesto v v Hercegovini

Navpično

- 1 si ti (po narodnosti)
- 2 iskanje divjačine
- 3 kosilo
- 4 spleten iz rož
- 5 božjepotnik
- 6 klic ladje na pomoč
- 8 mesto v sev. Ameriki (Georgia)
- 7 kraj pod Triglavom (zah.)
- 9 ne (angl.)
- 12 bucika (angl.)
- 16 velik sod
- 18 mesto v Braziliji
- 20 evr. dežela (angl.)
- 24 močna piščalka
- 25 predlog, tudi samostalnik
- 28 delam (hrv.)
- 29 mesto v Franciji
- 31 orožje
- 32 prečka reko
- 34 konj ga nima, vol ga ima
- 36 očka

PRVA OBLETNICA SLOVENSKEGA DOMA V MELBOURNU

IZ "VESTNIKA SKM" ZA AUGUST (št. 8)
1961 povzemamo:

"4. septembra obhajamo prvo obletnico SLOVENSKEGA DOMA v Melbournu. Za nami je leto, ko smo lahko rekli: SLOVENCIM imamo svoj DOM. V razdobju nam Dom ni veliko pomenil, bi rekel kdo; pa vendar imamo vsi zavest, da imamo kot strnjena skupnost nekaj svojega, čisto svojega. Nehote mi uide pomislek, da je ta naša svojina v žalostnem stanju; rahel nasmeh pomaga odgovoru: Saj smo tudi mi žalostni...

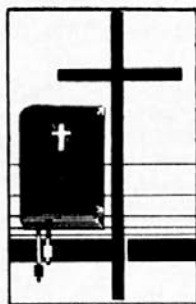
Ko smo Dom slovesno odprli, je bilo pred našimi očmi število zasnostkov, načrtov, celo volje — ki pa je bila menda kot blisk... Tudi mimo avstralske javnosti nismo šli. Dnevnik "AGE" je za-

pisal: Emigranti slovenske narodnosti so kupili hišo, ki bo njihovo kulturno središče. Začeli bodo tudi v gradnjo dvorane v ozadju...

Pač, tudi mi smo imeli take načrte in še mnoge druge, ki so pa na žalost morali v zatohli arhiv — načrtov in idej. Druga polovica lanskega leta nas je prisilila, da smo razen sob za uporabo kluba hišo dali v najem. Klicu za posojilo — še za darove, za pomoč v kakršnikoli obliki, se nismo odzvali, ker je pač vsakdo imel svoje razloge, ki so bili ali pa ne... Tudi razpisani srečolov se vleče in bo menda bolj škodoval blagajni Kluba kot pomagal odplačilu Doma. Zraven vsega tega pa je SKM odplačal dolga na Dom v preteklem letu okrog 1,200 funtov. Menda edina pozitivna točka v razvoju Doma v preteklem letu.

Morda bomo ob drugi obletnici lahko zapisali boljše uspehe.

Urednik (VESTNIKA)



Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Službe božje

Nedelja 15. oktobra (tretja v mesecu) **Leichhardt** (sv. Jožef) ob 10:30.

Pol ure pred mašo vaja v ljudskem petju (p. Odilo).

Nedelja 22. oktobra (četrti v mesecu) **Sydney** (St. Patrick) ob 10:30.

Villawood ob 10:00, pol ure pred mašo vaja v ljudskem petju (p. Odilo)

Nedelja 29. oktobra (peta v mesecu)
WOLLONGONG — v katedrali ob 5. pop.

Nedelja 5. novembra (prva v mesecu): **Blacktown** ob 11:00.

Nedelja 12. novembra (druga v mesecu): **Sydney** (St. Patrick) ob 10:30.

BRISBANE

Slovenska božja služba: V nedeljo, 15. oktobra, v St. Mary's, South Brisbane od devete ure dalje spovedovanje, ob deseti uri sv. maša. Zvečer se udeležimo evharistične procesije in Marijine pobožnosti na Tuartholmu pod Mt. Gravattom, ki jo vodi prevz. g. nadškof O'Donnell. Po slovesnosti filmski večer. Naj bi se po možnosti vsi Slovenci udeležili svoje božje službe in zvečer sledili našim zastavam pri procesiji!

NEWCASTLE

V Sacred Heart cerkvi v Hamiltonu bo slovenska božja služba v **nedeljo, 22. oktobra** in sicer bomo to pot skusili imeti večerno mašo; po maši pa bomo imeli družaben večer, tudi s prikazovanjem filmov. Točen čas in spored se sporoči pisмено.

V S I S V E T I — ZAPOVEDAN PRAZNIK

Sreda 1. novembra

Po vseh cerkvah bodo tudi večerne maše
Nikar ne pozabite

Dan vernih duš, 2. nov., tudi imejte
v spominu.

CANBERRA

Nedeljska božja služba dne 12. novembra ob deseti uri, poprej spovedovanje; v St. Mary's cerkvi, Braddon.

COOMA

Nedeljska božja služba dne 12. novembra, večerna maša ob šesti uri, poprej spovedovanje.

Obisk na grobovih

V nedeljo 5. novembra, takoj po božji službi, v Riverstonu.. Ob dveh popoldne v Rookwoodu.. Ob štirih popoldne v Sutherlandu...

SLOVENSKA KARITAS, SYDNEY

v a b i

na pozdravni večer p. Odilu
in skioptične

SLIKE IZ DOMOVINE

pod gesli:

1. Pojdmo na štajersko gledat kaj delajo dobri ljudje
2. Stoji stoji Ljubljanca
3. V gorenjsko oziram se skalnato stran

V nedeljo 15. oktobra 1961

Cerkvena dvorana St. Francis, Paddington
Začetek ob 7. zvečer

Za postrežbo gostom poskrbi

Slovensko društvo

Po predstavi domača harmonika

Pri vratih: moški 6 šil.
ženske 4 šil.

PRAZNIK KRISTUSA KRALJA

(Iz Mašne knjige)

Cerkev poje

Gospodoval bo od morja do morja in od reke do mej zemeljskega kroga.

In poklonili se mu bodo vsi kralji na zemlji, služili mu bodo vsi narodi.

Njegova oblast je večna oblast, ki ne mine, in njegovega kraljestva ne bo konec.

Gospod bo sedel kot kralj na veke; Gospod bo dal svojemu ljudstvu blagoslov miru.

S Cerkvijo molimo

Vsemogočni večni Bog, ki si v svojem ljubljem Sinu, Kralju veseljstva, hotel vse obnoviti, daj milostno, da se bodo vse družine narodov, ki jih je greh ranil in razdvojil, podvrgle njegovemu sladkemu kraljevanju. Na vekov veke, amen.

Sv. Pavel piše

Bratje! Zahvaljujemo Boga Očeta, ki nas je usposobil za delež pri dediščini v svetlobi, zakaj otel nas je iz oblasti teme in prestavil v kraljestvo svojega preljubega Sina, v katerem imamo v njegovi krvi odrešenje — odpusčenje grehov.

On je podoba nevidnega Boga, prvorojenec vsega stvarstva, kajti v njem: je bilo ustvarjeno vse, kar je v nebesih in kar je na zemlji, vidne in nevidne stvari, najsibodo prestoli ali gospodstva ali vladarstva ali oblasti; vse je ustvarjeno po njem in v njem.

In on je pred vsem in vse ima v njem svoj obstoj in on je glava telesu — Cerkvi; on je začel

tek, prvorojenec iz mrtvih, da med vsemi on zavzame prvo mesto.

Kajti Bog je sklenil, naj v njem prebiva vsa polnost in da s krvjo njegovega križa ostvari mir in tako po njem s seboj spravi vse, kar je na zemlji in kar je v nebesih, v Jezusu Kristusu, Gospodu našem.

Evangelist poroča

Tisti čas je rekel Pilat Jezusu: Ti si judovski kralj?

Jezus mu je odgovoril: Praviš to sam od sebe, ali so ti o meni povedali drugi?

Pilat je odgovoril: Sem mar jaz Jud? Tvoj narod in veliki duhovniki so te meni izročili. Kaj si storil?

Jezus je rekel: Moje kraljestvo ni od tega sveta; ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki bojevali, da bi ne bil izročen Judom; tako pa moje kraljestvo ni od tod.

Rekel mu je tedaj Pilat: Torej kralj si ti?

Jezus je odgovoril: Tako je, kralj sem. Jaz sem za to rojen in sem za to prišel na svet, da spričam resnico. Vsak, kdor je iz resnice, posluša moj glas.

S Cerkvijo darujemo

Prinašamo ti, Gospod, daritev človeške sprave; daj, prosimo, naj on, ki ga v tej daritvi darujemo, vsem narodom podeli edinost in mir, Jezus Kristus, tvoj Sin, naš Gospod, na veke vekov, amen.



Skupina romarjev v Marayongu. Kamera Stanka Šušteršica ni počakala, da bi bili vsi iz cerkve.



Slovenska razstava

Omenili smo že, da misli Slovensko Društvo Sydney v novembru prirediti razstavo. Pozvali smo rojake in rojakinje na sodelovanje. Žal, dozdej nismo mogli opaziti kaj prida zanimanja. Človek dvomi, če v Sydneyu in okolici res žive Slovenci, da o njihovem številu sploh ne govorimo.

Z razstavo hočemo pokazati, da smo Slovenci sicer kot narod po številu majhni, a zaradi tega prav nič zaostali v civilizaciji in kulturi.

Prosimo še enkrat vse, da nam čimprej sporočite, če imete doma kakšno ročno delo, sliko, lino-rez ali kaj podobnega, kar bi nam bili pripravljene posoditi za dan razstave, ki bo 26. novembra 1961 v St. Francis dvorani, Paddington.

Da bi bila razstava čim lepše pripravljena, je društvo izbralo odbor, ki bo razstavo uredil. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzel g. polkovnik L.M.F. Javrie, bivši poslanec in direktor begunskega taborišča v Spittalu ob Dravi (Austria) in poznejši vodja hostela za nove naseljence v St. Mary's, N.S.W. Mnogim med nami je dobro znan, Slovencem vedno naklonjen.

"Veriga"

Naša igra je našla v naših listih precej odmeva. Celo v Argentini so pisali o njej. Kot smo že omenili, bodo društveni igralci igro ponovili in sicer tokrat v cerkveni dvorani v Blacktownu. To bo v soboto zvečer ob 7:00 dne 21. oktobra.

Na to prireditev vabimo z geslom: **Vsi v Blacktown!**

Sprejemni večer p. Odilu

Prireja ga Slovenska Caritas v nedeljo 15. oktobra zvečer v cerkveni dvorani v Paddingtonu. Ker bo pri večeru sodelovalo tudi Slovensko društvo, vas tudi mi vabimo, da se v obilnem številu odzovete.

Če o p. Odilu še niste slišali (pa je skoraj nemogoče, da ne bi), ne zamudite te prilike! Izkušen mož mnogo ve, izredno dobro govori in še bolje — poje. Na svidenje na tem lepem večeru!

Miklavževanje.

Mislite, da je smešno, ko že zdaj o tem pišemo? Pa ni!

Predno se boste zavedeli, bo Miklavžev čas tu in društveni odbor mora na vse svoje prireditve misliti dosti naprej, posebno na take, ki zahtevajo precej poprejšnjih priprav. In Miklavževanje je gotovo ena takih prireditev.

Dan in kraj bomo pravočasno napovedali. Za zdaj samo to: Če imate kakšno dobro idejo za Miklavžev večer, vam bomo zanj prav hvaležni. Kar na dan z njo!

Članske izkaznice

Novi izkaznice Slovenskega društva so naletele na zelo povoljno kritiko. So je pa tudi vredne. Takih izkaznic v Avstraliji še nismo imeli.

Lepo bi bilo, če bi imel svojo izkaznico vsak zaveden Slovenec v Sydneyu. Seveda mora postati član društva, da jo dobi. Kdor bi želel postati član, naj se javi našemu tajništvu. Vsakdo dobrodošel!

Naslov: Slovensko društvo Sydney
86 Enmore Rd.,
Enmore, Sydney.

O d b o r



OBTOŽNICA PROTI EICHMANU navaja v 10. točki tudi njegove zločine nad Slovenci. Judov je bilo v Sloveniji malo, zato sta glede Judov prišli bolj v poštev Hrvatska in Srbija. Izselsjevanje Slovencev so imeli na skrbi posebni geštapovski štabi, toda pod vrhovnim vodstvom samega Eichmana. Ta se je že deset dni po okupaciji Slovenije po Nemcih začel zanimati za izselsjevanje Slovencev. Malo pozneje je prišel osebno v Maribor in prisostvoval konferenci, na kateri so nacisti sklenili izselitev 260,000 Slovencev. Hoteli so seveda napraviti nemški most do Trsta. Tozadevna obtožnica na sodni razpravi v Jezruzelemu je dobro podprta z veliko množino dokumentov iz tistih časov. Seveda se Eichman tudi glede preganjanja Slovencev izgovarja na povelje od višje strani.

MENIŠEVEC JAPČEK V LJUBLJANI

Pokojni urednik Ameriške Domovine, Jaka Debevec, je v svojem listu veliko pisal o Menišiji, o Meniševcih in o sebi. Vse v prijaznem, šaljivem tonu. Njegov dosti starejši brat, dr. Jože Debevec, je bil duhovnik v Ljubljani, profesor in pisatelj. Ta opazka je bila potrebna za razumevanje naslednjega odlomka Jakovih pripovedovanj. — Ur.

KER JE NAŠ JOŽE VIDEL, da ima bratec Francelj raje kovaško kladivo, kot pa bi postal velik gospod, jé vrgel pogled name, ki sem menda kazal vse znake pridnega učenca. Moj učitelj je bil par let mladinski pesnik Janko Leban in ta je menda našemu Jožetu svetoval: v šolo ga dajte! Po vas je završalo, da bosta pri Grmkovi hiši dva gospoda, eden je že, drugi bo šel pa zdaj v šolo. Edino Blažonova Mica je prav uganila, ko je prerokovala: ta že ne, je vse preveč igračkast in iz samega živega srebra delan, tak že ne bo gospod!

No in Jože me je vzlekel v Ljubljano ter me izročil sestri Micki v vzgojo, ki je bila bratu za gospodinjo. Kakor me je sestra Franca doma cartala, ker sem bil najmlajši in ki nisem matere niti poznal, tako me je sestra Micka držala na kratkih vajetih, ker je vedela, da s cartanjem ne bom nove maše pel. Zame je bil prevelik prelom od ene vzgoje do druge in dolžil sem šolo, da je vsega tega kriva. Dočim sem bil doma za gospodarja jaz, ki se mi je ustregla vsaka želja in odpustile sproti vse nerednosti, je bilo v Ljubljani vse drugače. Komaj devet let sem bil star takrat, zato mi ni za zamer, če nisem spoznal dobrega namena sestre Micke. Kaj sem jaz takrat vedel, da šiba novo mašo poje!

Koj prvi teden mojega novega treniranja sem ugotovil, da imam že dovolj šolske izobrazbe.

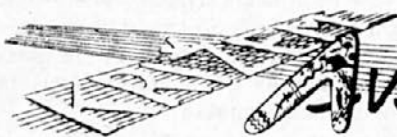
Bilo je pa takole. Sestra Micka je šla neko popoldne k teti v Rožno ulico. Tonkova Jerica je bila tam omožena, doma iz Bezuljaka od Tonkovih, in vsi, ki smo prišli z Menišije, smo jo smatrali za teto in vsak je bil tam dobro sprejet. Če drugega ne, je dobil skodelico bele kave in dobrega kruhka. Ko sem prišel popoldne iz šole in nisem našel sestre doma, sem takoj vedel, da je pri teti in sem letel tje. Da pokažem, kako sem že domač v Ljubljani, sem odprl vrta v kuhinjo in zavpil na ves glas: "Ali je naša Mica tle?" Rekel sem tako, kot bi vsak na Menišiji. Pri nas so bile samo Mice in

France, le v gospodskih hišah so bile Mimice, Fani-ke in taki mili izrazi. Sestra ni rekla nič tam pri teti, ampak ko sva šla domov, mi je povedala, da nisem drugo kot en velik kmečki štor, teslo, burrovž in drugo tako kmečko orodje.

Razumljivo je, da se mi je taka šola visoke omike zelo zamerila, in drugi dan po šoli sem jo ubral naravnost domov na Menišijo. Saj nisem ravno vedel za pot, ampak prepričan sem bil, da pelje vsaka cesta na Menišijo, ne more biti drugače. Ubral sem jo proti Krimu, ker toliko sem vedel, da je Menišija tam nekje za Krimom. Hodil sem in hodil že celo večnost, pa še nisem bil iz Ljubljane, postal sem lačen in obrnil sem se nazaj, trdno odločen, da bom šel na pot drugikrat. Napravil sem nekako tako, kot tisti vandrovce. ki se je namenil iz Ljubljane v Trst. Prvi dan je prišel do Vrhnike in ker se mu je zdelo nerodno, da bi iskal prenočišča pri drugih ljudeh, se je obrnil in šel spat nazaj v Ljubljano. Drugi dan ravno tako in potem je uvidel, da je najbolje, če ostane kar v Ljubljani pri domačih ljudeh.

Prav tako sem napravil tudi jaz in do božiča, ko sem šel domov na prve počitnice, sem bil že kar cel škric. To so mi namreč povedali moji vrstniki doma. Namesto, da bi jih jaz preziral, ki sem bil tako velik gospod, da sem pohajal v ljubljanske šole, pa so se mene ogibali, kot bi prinesel garje s seboj. Nekateri so me spraševali, če jih bom povabil na novo mašo, drugi so se mi ponujali za kočijaža, kadar bom imel svojo faro. Bil sem sam proti številnim, zato jih ni kazalo z brkami učiti manire. Ko smo šli od polnočnice, mi je sledila gruča fantičkov. Ker sem dobro poznal njih namero, sem se domov grede skrbno držal očeta. Tam pred bridko martro, kjer gre cesta proti naši hiši, sem se obrnil in jim pokazal jezik za očetovim hrbtom. Mulci!

No in tako se me vrteli in oblikovali kljub vsemu zoperstavljanju od moje strani. Gospod nisem postal, toda šole mi vseeno niso hodile napek. Za vse, kar vem in znam, saj ni dosti, se moram zahvaliti bratu Jožetu in sestri Micki. Brez njiju bi bil res to, kar sem bil, ko sem prišel v Ljubljano. Dva razreda ljudske šole sem dovršil v Ljubljani, nižjo gimnazijo v Kranju in potem dve leti trgovske šole v Ljubljani, pa sem bil sposoben za prvo službo. Potem je bilo treba k vojakom, zatem mi je svak Bogumil dobil dobro službo v posojilnem društvu in tedaj je v meni dozorel sklep — da grem po svetu. Menda je bila v meni duh Ahasverja, ki je tudi očeta gnal po svetu, da so šli trikrat v Brazilijo. Gnalo me je v svet, da bi ga videl. Kaj bo v svetu, se nisem vprašal, niti odgovarjal na to vprašanje. Svet je velik in je dovolj prostora za vse.



Avstralske Slovenije

NEW SOUTH WALES

Canberra. — Letošnja trdovratna zima s svojimi mrzlimi nočmi se je obotavljaše poslavljala, pomlad je začela razgrinjati cvetni plašč po grmičju in rožnih vrtovih, ko smo na angelsko nedeljo spet imeli domačo službo božjo. Naš rojak Cvetko Falež je pripeljal slov. duhovnika dr. Mikulo s svojim avtom naravnost iz Blacktowna, da je zvečer tudi nas poživil z spodbudno besedo v našem jeziku in opravil vse drugo. Udeležba v St. Mary's cerkvi, Braddon, kjer se zbiramo k službi božji, je bila prav lepa. Vesel nas je bil župnik Mgr. Fabier in čč. sestre, ki nam skupaj z njim gredo vedno na roke. Hvaležni smo g. dr. Mikuli za vsak obisk, hvaležni tudi vsem, ki pomagajo organizirati naše službe božje. Veseli smo tudi hišnih obiskov slov. duhovnika, ki jih je to pot napravljajl skozi dva dni po nedelji kot gost pri Faleževih. Od nas je odšel v Coomo z upanjem, da bo tudi tam tako lepo. Gotovo so tudi tam veseli takih obiskov. Saj mi "hribovci" kar zavidamo rojake v gosposkem Sydneyu, ko imajo toliko prilike za zbiranje k slovenskim službam božjim, pa kot slišimo, ni vse tako kot bi lahko bilo. Ali se rojaki ne zavedajo, kaj imajo? — **Ivan Vernik.**

Bogan Gate. — Po dolgem času se spet oglašam. Morda je vzrok molku gola apatija, morda pa pomanjkanje novic. Tu gre vse po starem, živimo pač "na deželi" med kmeti, žitom, kravami itd. Morda smo pa toliko bolj zavarovani pred bombami A, H itd. Tale novica bo pa morda koga zanimala, naj jo povem. V naši družini imamo eno članico več. Rodila se nam je hčerkica dne 10. septembra. Ime smo ji dali (ker ga slučajno ni prinesla s seboj) Mirjam Magdalena. Krstili smo jo tu v Bogan Gate. Mama in hčerka sta zdravi. Tudi moje delo gre po navadi naprej. Prebili smo v tem kraju že dve leti in pol, še toliko, pa bo zaposlitev za zaključena. Potem bomo videli, kako in kaj. — Pozdrav rojakom po Avstraliji, posebno osebnim znancem in prijateljem. — **Dr. Mihael Colja.**

Rose Bay. — Po povratku iz Canberre moram nadoknaditi zaostalo novico od tam. V Ainslieju se je pri priljubljeni družini Janeza Urha in Vere r.

Kos pomnožila zakonska sreča z rojstvom druge deklice, ki je pri krstu v cerkvi sv. Patricka, Braddon, dobila ime Linda Ana Božena. Botrovala sta sosedu Cvetko in Ada Falež. Ingrid Marija Vlasta se zdaj privaja svoji sestrici. Otroci se po mlajših bratih in sestrah najlepše vraščajo v družinsko zajednico ter se tako privajajo družabnim zahtevam in žrtvam. Le po številnem in zdravem zarodu se bo ohranila in jačila naša narodna skupnost pred Bogom in ljudmi. Urhovim prirčne čestitke. — **Dr. I. Mikula.**

Corrimal. — Iskreno sožalje družini Kocjan na izgubi ljubljene hčerkice Suzane, ki je v starosti pet in pol let 27. sept. utonila v potoku blizu doma. Njena mati Olga je hči dobro znanega Antona Drmote, oče je po rodu Čeh. Pogreb je bil z angelsko sv. mašo iz katedrale v Wollongongu v petek 29. sept. Sv. mašo je bral in obrede opravil p. Bernard iz Sydneya. Njegove tolažilne besede so bile v spodbudo številnim pogrebem in v tolažbo žalujočim staršem ter ostalim sorodnikom. Ljudje pravimo: Nesreča in žalost! Srečna Suzi odgovarja iz nebes: Lahka zмага in veliko veselje! — **Poročevalec.**

QUEENSLAND

Brisbane: — V družini rojaka Čarmana v Miltonu se je pred tedni pridružila dvema bratcema in sestrici Majdici nova sестrica, ki ji pravijo Marija. Čestitke in božji blagoslov starim in mladim! Drugih novic od nas ne vem. Vesel sem pa, da sem prejel naročeni ZDODOVINSKI ATLAS SLOVENIJE. To je res imenitna knjiga in takoj rečem, da bi ga morala imeti vsaka hiša, ki še kaj da na svoje slovensko ime. Knjiga svojo ceno več kot zasluži. V zgoščenih, deloma barvanih zemljevidih s primernim kratkim besedilom nam podaja usodo naše domovine od rimskih časov vse do danes. Slika za sliko je pred nami: Samo, Kocelj, kmečki upori, turški navali, Ilirija, Avstro-Ogrska, Jugoslavija, medvojna okupacija, LR Slovenija... Delu je priložena barvana priloga grbov 40 slovenski mest. Vse zemljepisne karte, ki jih je 95, imajo kratko razlago tudi v špančini in angleščini, da je delo dostopno tudi neslovenskim ljudem. — Tukajšnji Slo-

(Zaključna točka "Veselega večera"

v Melbournu)

Cinca Marınca — usmilite se nas,
brž dajte koka kolo — da hlad osveži nas!

Pa naj vam razložimo — čemu smo prišli gor:
nas za pozdravno petje — naprosil je odbor.
Končali smo s programom — ki vam je krajšal čas,
napeli ste ušesa — vse bilo je za vas!

Cinca Marınca — usmilite se nas,
brž dajte koka kolo — naj hlad osveži nas!

Ko frantič prišel k Micki — je v vas pod okence,
hladit bolezen svojo — na milo ji srce,
ga očka je pozdravil, kot doktor Kneip veli:
z galonco mrzle vode — mu srce ohladi.

Cinca Marınca — usmilite se nas,
brž dajte koka kolo — naj hlad osveži nas!

Program naš bil je resen — in smešen tudi kaj,
smejali ste se z nami — kot komaj prej kedaj.
Pozdravljeni vsi zbrani — vsak, ki je prišel k nam,
naj kritika bo složna — za naš uspešni dan!

Cinca Marınca — usmilite se nas,
vsi pijmo koka kolo — da hlad osveži nas!

Pohorski Brkocel.

venci tudi ne moremo mimo dejstva, da je naš nadškof James Duhig 2. sept. praznoval svoj 90. rojstni dan. Še vedno je krepek in osebno vodi svojo nadškofijo. Leta 1905 ga je papež sv. Pij X. imenoval za škofa v Rockhamptonu in takrat je bilo rečeno, da je na vsem svetu najmlajši škof. Od leta 1917 je za nadškofa v Brisbanu. Svojo nadškofijo je obogatil tudi na zunaj z dolgo vrsto novih ustanov, da mu po pravici pripada naslov "graditelj Jemes". Na dan svojega jubileja je rekel: Upam, da mi ostane še nekoliko let, a dosti jih ne more več biti. Bog mi je bil vedno dober, zdrav sem in lahko delam. — Mi mu želimo, da bi dočakal čase, ko se bo reklo: Nekdaj najmlajši škof je zdaj najstarejši vladika Cerkve! — Janez Primožič.

SOUTH AUSTRALIA

Adelaide. — V zadnji številki mesečnika MISLI mi je padel v oko članek, da je mesto Kranj s svojimi 21.000 prebivalci prekosilo Celje ter s tem postalo tretje mesto v Sloveniji. Ker je razvidno iz popisa prebivalstva še za leto 1955, da je Ljubljana imela v tistem letu 146.000, ter Celje 27.000, bi me zanimalo zvedeti, od kdaj in kje izvirajo Vaši podatki. Ali so povojni ali predvojni? — Pavle Jevnikar.

Odgovor: Podatki so bili posneti po ljudskem štetju 1961. Ne morem pa trenutno reči, kje sem poročilo bral in ne garantirati, da je točno. — Ur.

SPOMENICA ... (s strani 305)

19. Ne sme se več zavlačevati dovoljenje škofom, da potujejo v Rim k Sveti stolici, kadar jih ta pokliče. Lojalno priznavamo, da smo zadnje čase skoraj vsi tako dovoljenje res dobili. Toda nič več kot prav bi bilo, da bi tudi duhovniki in verniki dobivali dovoljenje za potovanje v inozemstvo brez težav, ako želijo romati v Rim, Jeruzalem. Lurd, ali pa k velikim verskim manifestacijam, kot je n. pr. Evharističen kongres. To bi na pravilo vsepovsod najboljši vtis.

Ko pošiljamo vladi to spomenico z vsemi njenimi predlogi in nasveti, nas pri tem vodi iskreno prepričanje, da s tem korakom napravljamo veliko uslugo tako Cerkvi kot državi. Kot lojalni sinovi Cerkve in države trdno upamo, da bo naša spomenica ugodno sprejeta in jo bodo poklicane oblasti premislile z enako lojalnostjo, kot jo mi pdpošiljamo.

(Slede podpisani vseh škofov in nadškofov Jugoslavije)

STANISLAV RAPOTEC — ROZOČARAN

V svojem dopisu v reviji NATION (sept. 23, 1961) ugotavlja g. Rapotec, da se bodo na razstavi religiozne umetnosti, ki jo vsako leto prireja znana Blake Society, prihodnje leto samo tisti umetniki lahko potegovali za prvo nagrado, ki bodo razstavili slike pod naslovom "Evharistija".

Tozadevno okrožnico so prejeli vsi umetniki, ki navadno razstavljajo na povabilo društva Blake. Dali so jim celo navodilo, katere evangeljske tekste naj pri slikanju upoštevajo.

Na to pravi g. Rapotec v svojem dopisu:

"To pomeni konec dobe, ko je Blake Society dosegala velike uspehe. Veliki uspehi so bili mogoči zaradi velike širokogrudnosti nagradnega odbora, ki je puščal umetnikom popolno svobodo izražanja. Zdaj prihaja doba prisiljenih omejevanj, pogojev, sugestij, pouka itd., z njo se pričinja propad."

LEPA PROŠNJA

THERBARTON, S.A. — Nedavno sem prejela pisemce od cerkovnika rojstne fare Golac (p. Obrov), katero zdaj poleg svoje obširne župnije upravlja č.g. Šircelj. Naslov je dobil od moje mame, piše pa mi, da je edini zvon, ki je pel iz zvonika, počil. Mali zvon pa je počil že prej in ga ne uporabljajo več. Tako se zdaj čujejo iz zvonika samo zamolkli udarci, da jih ljudje po hišah niti ne slišijo. Pismo izzveni v prošnjo, ako bi mogli farani, raztreseni po Avstraliji, zbrati kaj darov, da bi naša krstna fara zopet dobila zvon kot se spodobi.

Dobro vemo, kaj pomeni doma farni zvon, saj

jih v tujini tako pogrešamo. In toliko nas je iz župnije Golac po svetu. Kako bodo domači veseli, če si res vsakdo izmed nas odtrga nekaj šilingov v zahvalo za vse dobrote, ki smo jih prejeli v domači župni cerkvi, kjer nas je oblila krstna voda.

Upam, da p. urednik Misli ne bo imel nič proti temu, da bi on sprejel naše darove in tudi objavil imena darovalcev.

Z iskrenimi pozdravi. — **Helena Pirc**

4 Ware St.,

W. Thербarton, S.A.

STANISLAV RAPOTEC

SPET VRHUNSKI

KAR MILIJON SYDNEYČANOV si ogleduje v Hyde Parku silno pisane prizore, ki jih izkazuje letošnji Waratah Festival, bolj skrbno zamišljen in pripravljen kot kdaj poprej. Med drugim je tudi razstava umetnin: slik, kipov itd.

KAR EN MILIJON Sydneyčanov občuduje delo g. Rapotca, sliko "POMLAD", ki je dobila prvo nagrado 250 funtov, g. Rapotec sam pa še 500 funtov kot najboljši umetnik med vsemi, ki so razstavili svoje umetnine.

Tik ob zaključku te številke: **ZVRHAN KOŠ ČESTITKA!**

ZAHVALA DAROVALCEM

(Št. Vid nad Cerknico)

V **LANSKI OKTOBRSKI ŠEVILKI "MISLI"** hvala ste objavili moje zahvalne besede dobrohotnim darovalcem, ki so se spomnili naše cerkvice sv. Jakoba v Štrukljevi vasi. Prav lepo, da ste hoteli to storiti, prav lepa hvala tudi za spremne besede uredništva. Pred časom so se oglasili še nekateri, lepo prosim, da bi objavili tudi imena le-teh. Iz teh, vrstic naj zvedo, da je njihov dar prišel v prave roke:

£ 2-10-0: Alojz Zakrajšek;

£ 2-0-0: Simon Spacapan, Herman Muznik, Janez Jernejčič;

£ 1-0-0: Andrej Udovič, Jože Kapušin, Jože Koder Maks Hrtman, Marjan Oppelt;

£ 0-10-0: Martin Adamič, Viktor Čar, Bogomir Jesenko, Ivan Sosič, Karl Meterc.

Družina, ki želi ostati neimenovana, je dodala £ 6-0-0.

Skupaj torej 22 funtov. Prejeli smo v redu preko državne banke. Vsem darovalcem prav iskren: Bog povrni stotero! Kakor ste se Vi spomnili neznane cerkvice v domovini, tako se bomo mi spominjali Vas v svojih skromnih molitvah. Prav pri srčne pozdrave Vam pošilja v daljni svet Vaš znani in neznani slovenski brat

Kazimir Nastran, žup. upravitelj.

Pripomba: G. Kazimir in "neimenovana družina" v Melbournu, po kateri je ta zahvala prišla v roke uredništva, naj oprostita, da se je objava tako zakasnila. Ni se zgodilo nalašč. — Ur.

SLOVENSKI KROJAČ!

Izdelujem po vašem okusu: **poročne obleke**, vse vrste moških oblek, ženskih kostimov, plaščev, hlač i.t.d.

Blago uvoženo

Iščem tudi krojaško pomočnico.

Martin Janžekovič
54 Australia St.,
CAMPERDOWN, Sydney.



**GOTOVO VAM JE ZNANO, DA ROJAKI
PO ŠIRNI AVSTRALIJI**

z največjim zaupanjem naročajo

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikli, mo tocikli, scooterji, mopedi, radijski in televizijski aparati, fridžideri itd)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pri tvrdki

**STANISLAV FRANK
CITRUS AGENCY**

68 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S. A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

Ne glede na to, ali naročajo darilne pošiljke pri naši tvrdki, damo rojakom **ZASTONJ** navodila in nasvete v zadevah, ki spadajo v poslovanje naše ali sorodnih tvrdk.

DARILNE POŠILJKE LAHKO NAROČATE TUDI V BODOČE PO VELJAVNIH CENIKIH KATEREKOLI TVRDKI Z DARILNIMI POŠILJKAMI. NA TA NAROČILA 5% POPUSTA.

Poštni money ordere na ime S. Frank, P.O. Adelaide, je poslati skupno z naročilom.

V vseh potrebah se obračajte na tvrdko

Vašega zaupanja:

STANISLAV FRANK

68 ROSEWATER TERRACE, OTTOWAY, S.A.

ki je vodilna agencija za darilne pošiljke v Avstraliji

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO — BRZINA —
so značilnosti našega poslovanja.

BLIŽAJO SE BOŽIČNI PRAZNIKI!

VSEM SLOVENCEM ŠIROM AVSTRALIJE
JE ZNANO

DA JE NAJBOLJE NAROČATI
DARILNE POŠILJKE PRI TVRDKI

Dr. J. KOCE

G.P.O., BOX 670 PERTH, W.A.

KI JE NAJSTAREJŠA IN NAJVEČJA SLOVENSKA TVRDKA:

- A.) ZA DARILNE POŠILJKE VSEH VRST (HRANE IN TEHNIČNIH PREDMETOV)
- B.) ZA VPOKLIC DEKLET (ZAROČENK). VSEM TISTIM KI NAROČAJO PAKETE PRI NAS, DAJEMO INFORMACIJE ZASTONJ. POV DARJAMO, DA JE DR. KOCE PO TUKAJ-SNJIH VELJAVNIH ZAKONSKIH PREDPISIH UPRAVIČEN DAJATI INFORMACIJE O VPOKLICU OSEB V AVSTRALIJO.

ČE NIMATE PRI ROKI NAŠEGA CENIKA, LAHKO NAROČITE DARILNO POSILJKO PO CENIKU KATEREKOLI TVRDKI Z DARILNIMI POŠILJKAMI. V TAKEM SLUČAJU VAM PRIZNAVAMO 5%ni POPUST.

OBRNITE SE NA NAS GLEDE PREVODOV VSEH DOKUMENTOV NA ANGLEŠKI JEZIK, GLEDE POTNIŠKIH KART ZA LADJE IN AVIONE, GLEDE SLOVARJEV, VADNIC ANGLEŠKEGA JEZIKA, SLOVENSКИH KNJIG ITD.

NOVO! ODPRLI SMO POSEBEN ODDELEK ZA AVSTRALIJO (COUNTRY MAIL DEPT.), DA VAM OD TUKAJ LAHKO POŠLJEMO OBLEKE, BLAGO ZA OBLEKE, ČEVLJE, HIŠNE POTREBŠCINE, TEHNIČNE PREDMETE (RADIO APARATE ITD.) IN TO V NAJODDALJENEJŠE KRAJE AVSTRALIJE PO TAKO ZMERNIH CENAH, DA BOSTE ZADOVOLJNI.

OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS V VSAKI ZADEVI!

DR. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moneur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. VAH, 2 Kodre Str., St. Albans, Vic.
Tel. 65-9378